

Muzeum Brněnska

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

PODHORÁCKÉ
MUZEUM
/PŘEDKLÁŠTEŘÍ/

VILA LÖW-BEER
/BRNO/

MUZEUM
VE ŠLAPANICÍCH

BRNO

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ
NA MORAVĚ /RAJHRAD/

PAMÁTNÍK
MOHYLA MÍRU

ZPRÁVA O ČINNOSTI
ZA ROK 2014

Obsah:

Kapitola I

Plnění plánu v oblasti hlavní činnosti organizace	3
1. Sbírkotvorná činnost	3
2. Prezentace	11
3. Interpretace vč. kulturně-výchovné činnosti	16
4. Návštěvnost	27
5. Vědeckovýzkumná činnost	28
6. Knihovní fond	34
7. Propagace	35
8. Plánování a řízení	38
9. Poskytování standardizovaných veřejných služeb	40

Kapitola II

Plnění úkolů v oblasti hospodaření	42
---	-----------

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam akvizic za rok 2014	43
Příloha č. 2: Přehled zpracování provozu knihovny za rok 2014	49

Kapitola I

PLNĚNÍ PLÁNU V OBLASTI HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE

Úvod

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace, sdružuje šest poboček, z toho jsou čtyři muzea, dva památníky:

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Porta coeli 1001, 666 02 Předklášteří

Muzeum sídlí v budově proboštství kláštera cisterciáků; areál kláštera je od roku 2010 Národní kulturní památkou.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Široká 1, 664 91 Ivančice

Kanceláře muzea sídlí v pronajatých prostorách v Ivančicích, sbírkové předměty jsou převážně uloženy v depozitářích v komplexu benediktinského kláštera v Rajhradě, výstavy se konají, po omezenou dobu v roce, v galerii Památníku Alfonse Muchy v Ivančicích.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Masarykovo nám. 18, 664 51 Šlapanice

Muzeum sídlí v pronajatých prostorách někdejší scholasterie ve Šlapanicích, sbírkové předměty jsou uloženy v budově muzea na Masarykově náměstí, v depozitáři na ulici Brněnské a v pronajatých prostorách místní Orlovny na Masarykově náměstí.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

K Mohyle míru 200, 664 58 Prace

Pobočku tvoří samotný památník a muzejní objekt s přístavbou – výstavním pavilonem, sbírka je uložena v depozitáři v budově Muzea ve Šlapanicích na Masarykově náměstí.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Klášter 1, 664 61 Rajhrad

Muzeum sídlí v komplexu benediktinského opatství; tamtéž jsou uloženy sbírkové předměty.

Organizační součástí památníku je také Knihovna Muzea Brněnska a Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad.

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

Drobného 22, 602 00 Brno

Na samém konci roku 2014 byla dokončena památková obnova vily, celnice-zahradního domku i přilehlé zahrady a v prvním pololetí roku 2015 se počítá s instalováním nové muzejní expozice i s otevřením celého areálu pro veřejnost.

1. SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

a) Selekce - akvizice

V jednotlivých pobočkách muzea byla tradiční sbírkotvorná činnost prováděna v hranicích sběrného území, stanovených v roce 2008. Šlo jak o sběr aktivní (v obcích s „velkou“ mírou působnosti), tak pasivní (v obcích s „malou“ působností). Přitom je třeba mít na paměti, že sběrná oblast poboček Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě přesahuje území kraje, resp. není vymezena geograficky, nýbrž tematicky.

Sběr se uskutečňoval v rozsahu podle jednotlivých fondů a podsbírek na základě posouzení odborných pracovníků. Sbírkové fondy byly doplňovány v chronologických a typově tematických řadách. Pokračoval terénní výzkum – dokumentace života, krajiny, staveb, událostí a osob v regionu. Průběžně byla doplňována i fotodokumentace, písemnosti nesebírkové povahy.

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost se sešel k jednání jednou, a to 23. 10. 2014. Na tomto jednání projednal zařazení předmětů do sbírek získaných nákupem a darů, vlastním sběrem a také převody, z Ústavu archeologické památkové péče v Brně.

Sbírkotvorná činnost přinesla v roce 2014 obohacení sbírek o 215 položek, které byly zapsány do sbírek Muzea Brněnska a jejich příslušných podsbírek.

Jihomoravský kraj jako vlastník sbírkového fondu, eviduje prostřednictvím Muzeum Brněnska, příspěvkové organizace, v Centrální evidenci sbírek 5 samostatných Sbírek s přidělenými evidenčními čísly. Jednotlivé Sbírký se dále dělí na podsbírký.

SBÍRKA MUZEA VE ŠLAPANICÍCH (MŠL/002-05-06/138002)

SBÍRKA MUZEA V IVANČICÍCH (MIV/002-05-06/139002)

SBÍRKA PAMÁTNÍKU MOHYLA MÍRU (PMM/002-05-06/140002)

SBÍRKA PODHORÁCKÉHO MUZEA (MPŘ/002-05-06/141002)

SBÍRKA PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ (PPM/006-05-31/350006)

SBÍRKA PODHORÁCKÉHO MUZEA (MPŘ/002-05-06/141002)

Sbírký tvoří tyto podsbírký: *archeologická, numismatická, fotografie, filmy, videozáznamy a jiná obrazová nebo zvuková média, historická, mineralogie-petrografie, nové dějiny, Rajhrad* (předměty z vybavení a sbírek benediktinského kláštera v Rajhradě), *Václav Hynek Mach* (rozsáhlý soubor fotodokumentace převážně sochařských děl, ale i kreseb sochaře), *výtvarné umění a umělecké řemeslo, periodika*.

Naprostou většinu přírůstků roku 2014 tvoří soubory učebnic a nábytku. Učebnice byly zapsány hromadně po roztřídění dle jednotlivých předmětů a po předběžném zpracování. Nábytek byl zapsán po souborném zpracování všech neevidovaných kusů v budově muzea externí spolupracovnicí PhDr. Eliškou Lyskovou (již v průběhu roku 2013) a byl k němu připojen i menší soubor, zpracovaný přímo odbornými pracovníky muzea.

V roce 2014 bylo dokončeno zpracování pozůstalost Františka Katolického (1896 – 1971), byl realizován zápis rozsáhlého souboru učebnic včetně jeho zpracování a proběhl i projekt "Zpracování historického nábytku v budově muzea" do sbírkového fondu, bylo dokončeno zpracování sbírký textilních tiskátek, pokračovalo třídění pozůstalosti tišnovského učitele, historika umění a jednoho ze zakladatelů Podhoráckého muzea PhDr. Karla Krejčího. Pokračovalo i zpracovávání a nové ukládání podsbírký *Rajhrad*, zpracovávání souboru cechovních postavníků, sbírký funerálií. Bylo zahájeno zpracování souboru negativů a pozitivů fotografa MVDr. Oty Ondráčka, pokračovalo zpracování kolekce krojových oděvů vycházejících z vlasteneckých pocitů po 1. a 2. světové válce i zpracování souboru předmětů z vybavení domácnosti (získaných sběrem) do sbírkového fondu muzea. Byla realizována první etapa víceletého projektu „Velká válka a Tišnovsko“ vytvořením databáze získaných dokumentů a fotografií a postupným propojováním sbírkového fondu, archivu a fotoarchivu pobočky. Pokračovalo zpracování paleontologických sbírek a sbírký schránek recentních měkkýšů jako podklad pro odborné posouzení externistou v následujících letech.

Počet přírůstků v roce 2014 celkem 65 položek; z toho činil 7 sběr muzea, 2 koupě, 47 muzejní fond, 7 muzejní fond + vlastní sběr a 2 převody z Ústavu archeologické památkové péče v Brně.

Nákup sbírek za 28.000,00 Kč.

SBÍRKA MUZEA V IVANČICÍCH (MIV/002-05-06/139002)

Sbírký tvoří tyto podsbírký: *archeologická, numismatická, fotografie, filmy, videozáznamy a jiná obrazová média, historická, umění, fond Alfonse Muchy, fond Beneš Metod Kulda, fond Jakub Svoboda, fond Miroslav Schildberger, historická knihovna, rukopisy, keramika, sklo, lékárna, přírodopisná, nábytek*.

Součástí archeologické sbírký je archeologický materiál z lokality Hrušovany u Brna a Trboušany a ze starého sbírkového fondu materiál z lokalit Mohelno a Židlochovice.

U některých předmětů bylo provedeno doplnění a zpřesnění údajů ve 2. stupni evidence, pokračovalo se v třídění sbírkového textilu v souvislosti s jeho novým uložením, které je naplánováno na rok 2015. U inventarizovaných sbírkových předmětů z podsbírký *historická knihovna* byla provedena jejich lokace. Byl dokončen soupis korespondence z I. světové války (př. č. 8/93). Tuto práci vykonala Silvie Kresová, průvodkyně Památníku písemnictví na Moravě (vzhledem k nedostatečnému personálnímu obsazení ivančického muzea). Předměty z podsbírký nábytku (odborně určené PhDr. Eliškou Lyskovou v roce 2013), byly zapsány do přírůstkové knihy v roce 2014. V průběhu roku byly označeny inventárními čísly a byly zapsány do elektronického programu DEMUS a k 15. 11. 2014 byly pod inventárními čísly nahlášeny do CES.

Předměty 1/2014, 2/2014, 15/2014 byly označeny přírůstkovými čísly a pod příslušnými přírůstkovými čísly nahlášeny k 15. 11. 2014 do CES (podsbírký *historická*).

Kostěná jehlice (př. č. 16/2014) byla nahlášena k 15. 11. 2014 do CES pod inventárním číslem (podsbírký *archeologická*).

Významným předmětem, o který byla sbírka v roce 2014 obohacena, je elektrický přístroj na vaření kávy (př.č. 1/2014), který pochází asi z druhé čtvrtiny 20. století.

Počet přírůstků v roce 2014 celkem 16 položek; z toho 6 sběr muzea, 7 muzejní fond, 3 převod z Ústavu archeologické památkové péče.

Nákup sbírek za 0,00 Kč.

SBÍRKA MUZEA VE ŠLAPANICÍCH (MŠL/002-05-06/138002)

Sbírku tvoří tyto podsbírký: *geologická, archeologická, fotografie, filmy, videozáznamy a jiná obrazová média, historická, militária, knihy, etnografická*.

Akviziční činnost probíhala formou aktivních sběrů muzea, intenzivněji pokračovalo zpracovávání starého fondu. Opět byl doplněn pozůstalostní fond B. M. Eliášová nákupem další knihy cestovatelky, cílem je postupně zkompletovat celé literární a publicistické dílo této významné osobnosti pocházející z regionu. Formou koupě byla obohacena také podsbírký *historie* (kávový porcelánový servis, židle Thonet).

Počet přírůstků v roce 2014 celkem 61 položek, z toho činil 5 sběr muzea, 7 koupě, 49 muzejní fond.

Nákup sbírek za 7.400,00 Kč.

SBÍRKA PAMÁTNÍKU MOHYLA MÍRU (PMM/002-05-06/140002)

Sbírka není vzhledem k malému počtu položek členěna na podsbírký, *tvoří ji různorodý materiál*. Ten se vztahuje jednak k historii napoleonských válek, zvláště pak k událostem tažení roku 1805 a bitvy u Slavkova a jejím důsledkům, jednak k tradicím a ohlasu bitvy – jejímu „druhému životu“ včetně tématu samotného památníku Mohyla míru.

Počet přírůstků činil v roce 2014 celkem 50 položek, z toho činil 1 dar z r. 2013, 25 muzejní fond a 24 převod.

Nákup sbírek za 0,00 Kč.

SBÍRKA PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ (PPM/006-05-31/350006)

Sbírku tvoří tyto podsbírký: *literární archiv, knihy, výtvarné umění, Ex libris, Památník písemnictví na Moravě, trojrozměrné předměty*. Podsbírký moravských bibliofilů a signovaných prvních vydání současných moravských spisovatelů. Oblast knižní kultury reprezentuje menší soubor knižních ilustrací a podsbírký *ex libris*. Základem podsbírký je pozůstalost po V. Sládkové, část pozůstalosti Q. Glůcka a M. Mikuláškové, literární soubory spisovatelky H. Pražákové a Fr. Křeliny, pozůstalost básníka I. Sabinova, významná část pozůstalosti D. Müllerové, dokumenty k osobnosti G. Glůcka, autografy B. Hrabala a konvolut korespondence J. Skácela.

V roce 2014 se památník soustředil při akviziční činnosti na nákupy sbírkových předmětů prostřednictvím sbírkotvorné komise a na vlastní sběry kurátorů. Sbírka byla obohacena především o cenný soubor autorských knih – malonákladových tisků surrealistického zaměření, dokumentující belgickou etapu tvorby člena skupiny Stir Up Arnošta Budíka (vlastní sběr PaedDr. Libor Kalina). Vedle literární pozůstalosti kantora, spisovatele a dramatika Metoděje Dobiáše se jednalo vesměs o autorsky

signované výtisky knih. Ve stádiu příprav zůstalo v roce 2014 jednání o převzetí části literární pozůstalosti Ludvíka Štěpána a Miroslava Skály, podobně jako případné přijetí daru od Jana Šabaty, jímž je obsáhlá kolekce titulů nakladatelství Doplněk, které s velkou pravděpodobností končí svou činnost. Počet přírůstků v roce 2014 celkem 23 položek, z toho činil 19 vlastní sběr a 4 koupě. Nákup sbírek za 2.550,00 Kč.

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

V roce 2014 začal sběr písemností a materiálů nesebírkové povahy pro odborné, studijní a výstavní účely (fotografie a plánová dokumentace v digitální podobě, faksimile atd.).

Od roku 2015 začne pobočka budovat vlastní sbírku (sběr, dary, nákupy) zaměřenou na tyto tematické okruhy:

- a) historie a vývoj brněnské, respektive československé architektury 19. a 20. století (především objekty rodinného bydlení a osobnosti jejich architektů);
- b) historie a působení rodin textilních podnikatelů zvláště židovského původu v Brně a okolí (rodiny Löw-Beer a Tugendhat).

Seznam akvizic Muzea Brněnska za rok 2014 je v příloze č. 1 této zprávy.

b) Tezaurace - evidence a inventarizace

Změny v evidenci (aktualizace) byly nahlášeny 15. 5. 2014 a 15. 11. 2014 do Centrální evidence sbírek na Ministerstvu kultury ČR.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

- Do 2. stupně evidence bylo převedeno 340 položek, z toho v podsбірce *historické* 324, v podsбірce *výtvarné umění a umělecké řemeslo* 2, v podsбірce *Rajhrad* 14;
- celkem je v DEMUSu evidováno 5.829 evidenčních čísel, k tomu v podsбірce *archeologické* 3.385 evidenčních čísel;
- v rámci periodické inventarizace byly revidovány podsбірky: *fotografie* v rozsahu 1.394 inventárních čísel, *Nové dějiny* 310 inventárních čísel, *archeologická* 189 inventárních čísel a dále všechny přírůstky z roku 2004, a to v podsбірkách *historie* 100 inventárních čísel, *Václav Hynek Mach* 443 inventárních čísel, *fotografie* 40 inventárních čísel a *numizmatika* 4 inventární čísla. Celkem bylo revidováno 2.480 inventárních čísel sbírkových předmětů;
- periodická inventarizace proběhla v termínu 21. 7. do 19. 12. 2014 (podsбірky *fotografie*, *Nové dějiny* a dále všech přírůstků z roku 2014, a to v podsбірkách *historie*, *Václav Hynek Mach*, *fotografie* a *numizmatika*) a od 1. 6. do 20. 12. 2014 (podsбірka *archeologická*) – viz Inventarizační zápis č. 1/2014 a č. 2/2014;
- v souvislosti s novelizací vyhlášky č. 275/2000 Sb. byla do termínu 30. 6. 2014 doplněna do CESu obrazová charakteristika všech oborových podsbírek Sbírký Podhoráckého muzea. Počet digitálních fotografií (25 – 50) byl dán početním rozsahem konkrétní podsбірky;
- byla vedena jediná přírůstková kniha, v roce 2014 ale ve dvou svazcích: ukončena byla kniha, vedená od 18. 5. 2010 do 25. 8. 2014 (př. č. 1/2014 – 51/2014) a založena byla nová přírůstková kniha, vedená od 26. 8. 2014 (př. č. 52/2014 – 65/2014);
- celkový počet evidenčních čísel Sbírký Podhoráckého muzea činí: 33.171. Z toho digitalizováno je 1.367 položek (digitální podoba sbírkového předmětu připojena k dokumentačnímu záznamu o sbírkovém předmětu – 2. stupeň evidence).

MUZEUM V IVANČICÍCH

- Do 2. stupně evidence bylo převedeno 44 položek, z toho v podsбірce *nábytek* 17, v podsбірce *keramika* 8, v podsбірce *sklo* 7, v podsбірce *historické* 6, v podsбірce *archeologické* 6;
- v souvislosti s převodem 12 přírůstkových čísel, pod kterými bylo v letech 1990 – 2000 ve sbírce Muzea v Ivančicích evidováno 14 předmětů (publikace, diplomové práce, disertační práce, strojopisné práce), do systematické evidence, bylo s ohledem na charakter těchto předmětů

rozhodnuto je do systematické evidence nezařazovat, ale zařadit je do knižního fondu v rámci Knihovny Muzea Brněnska. Po jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost dne 23. 10. 2014 a rozhodnutí o vyřazení těchto předmětů ze sbírkové evidence byly tyto předměty převedeny do fondu Knihovny Muzea Brněnska, kde jsou zaevidovány. O převodu byl sepsán protokol, přírůstková čísla těchto předmětů byla v chronologické evidenci sbírky Muzea v Ivančicích zrušena, převod byl zaznamenán v přírůstkové knize;

- celkem je v DEMUSu zapsáno 10 181 evidenčních čísel (včetně podsbírký *archeologie*, kde je zapsáno 3 214 evidenčních čísel);
- v rámci periodické inventarizace byla revidována část podsbírký *historická knihovna* v počtu 3.656 inventárních čísel a také všechny přírůstky za rok 2014 v rozsahu 3 inventárních čísel; celkem revidováno 3.659 inventárních čísel sbírkových předmětů;
- revize proběhla v termínu od 23. 9. 2013 do 17. 12. 2014 – viz Inventarizační zápis č. 1/2014;
- v souvislosti s novelizací vyhlášky č. 275/2000 Sb. byla do termínu 30. 6. 2014 doplněna do CESu obrazová charakteristika všech oborových podsbírek Sbírký MIV. Počet digitálních fotografií (25 – 50) byl dán početním rozsahem konkrétní podsbírký;
- byla vedena jediná přírůstková kniha, založená 21. 1. 1975 (jedná se o datum prvního zápisu v této přírůstkové knize);
- celkový počet evidenčních čísel Sbírký Muzea v Ivančicích činí: 27.235. Z toho digitalizováno je 1.805 položek (digitální podoba sbírkového předmětu připojena k dokumentačnímu záznamu o sbírkovém předmětu – 2. stupeň evidence).

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

V roce 2014 byly ve větším rozsahu dále doplňovány a zpřesňovány stávající záznamy systematické evidence, zejména se jednalo o fond Korespondenční archiv A. Kalvoda a o sbírkové předměty z podsbírký *krásné umění* (ve spolupráci s kurátorem – dějiny umění muzea).

- Do druhého stupně evidence bylo převedeno 160 položek, z toho v podsbírké *historie* 108, v podsbírké *etnografie* 1, podsbírké *krásné umění* 29, v podsbírké *fotografie* 7, v podsbírké *knihy* 1, v podsbírké *archeologie* 14;
- celkem je v DEMUSu evidováno 22 794 položek (včetně podsbírký *archeologické*, kde je 3536 položek);
- proběhla řádná periodická inventarizace fondu Výšivková tiskátka (podsbírká *etnografie* v počtu 3.913 inventárních čísel) a vybraných částí podsbírek *historie* 275 inventárních čísel, *fotografie* 7 inventárních čísel, *knihy* 1 inventární číslo, *krásné umění* 17 inventárních čísel a *archeologie* 417 inventárních čísel. Celkem bylo revidováno 4.630 inventárních čísel sbírkových předmětů. Periodická inventarizace sbírkového fondu probíhala v období 16. 1. – 9. 12. 2014 (viz inventarizační zápisy 1/2014 – 5/2014);
- v roce 2014 bylo kurátory navrženo vyřazení 2029 sbírkových předmětů ze sbírky muzea z důvodu přebytečnosti. Jedná se o fotografie (podsbírká *fotografie*), které byly do sbírky zapsány v několika duplikátech, dále o fotografie, které svým obsahem neodpovídají zaměření sbírkotvorné činnosti muzea. Velkou část těchto fotografií navíc nelze doplnit relevantními informacemi identifikujícími jejich obsah a tudíž jejich výpovědní hodnota je téměř nulová. Menší díl fotografií nespadá do sbírkotvorné oblasti muzea, tyto fotografie budou po vyřazení nabídnuty příslušným regionálním muzeím. Z celkového počtu 2029 fotografií je 875 duplikátů, 1140 fotografií neobohacujících sbírku (špatná kvalita, opakování stejných motivů s minimální obměnou, bezobsažnost, nedostatek informací o snímcích) a 14 fotografií náleží do jiné sběrné oblasti. Návrh byl předložen sbírkotvorné komisi MB, která jej na svém jednání dne 23. 10. 2014 schválila. Následně byla zaslána žádost o vyřazení z CES (7. 11. 2014).
- v souvislosti s novelizací vyhlášky č. 275/2000 Sb. byla do termínu 30. 6. 2014 doplněna do CESu obrazová charakteristika všech oborových podsbírek Sbírký MŠL. Počet digitálních fotografií (25 – 50) byl dán početním rozsahem konkrétní podsbírký;
- byla vedena jediná přírůstková kniha, založená 8. 1. 2004;

- celkový počet evidenčních čísel Sbírký Muzea ve Šlapanicích činí: 28 326. Z toho je digitalizováno 2.421 položek (digitální podoba sbírkového předmětu připojena k dokumentačnímu záznamu o sbírkovém předmětu – 2. stupeň evidence).

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

- Do 2. stupně evidence bylo převedeno 9 položek;
- celkem je v DEMUSu evidováno 1.405 položek;
- v roce 2014 proběhla, při fyzickém a administrativním předání Sbírký Památníku Mohyla míru novému správci Mgr. Josefu Večeřovi, mimořádná inventarizace celého sbírkového fondu - viz inventarizační zápis č. 1/2014. Mimořádná inventarizace sbírkového fondu proběhla 17. 9. – 30. 12. 2014;
- v souvislosti s novelizací vyhlášky č. 275/2000 Sb. byla do termínu 30. 6. 2014 doplněna do CESu obrazová charakteristika Sbírký PMM. Počet digitálních fotografií (25 – 50) byl dán početním rozsahem sbírký.
- byla vedena jediná přírůstková kniha, založená 1. 1. 1968;
- celkový počet evidenčních čísel Sbírký Památníku Mohyla míru činí 1.405. Z toho digitalizováno je 173 položek;

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

- Do 2. stupně evidence bylo převedeno 1.469 položek; z toho v podsbírcce *literární archiv* 986, v podsbírcce *knihy* 478, v podsbírcce *výtvarné umění 2*, v podsbírcce *trojrozměrné předměty 3*;
- celkem je v DEMUSu evidováno 5.091 položek;
- v rámci periodické inventarizace byly revidovány podsbírký *literární archiv* v rozsahu 105 inventárních čísel, podsbírký *knihy* v rozsahu 25 inventárních čísel, celkový počet inventarizovaných sbírkových předmětů činil 130 inventárních čísel;
- revize proběhla 16. - 18. 12. 2013 – viz inventarizační zápis č. 1/2014.
- v souvislosti s novelizací vyhlášky č. 275/2000 Sb. byla do termínu 30. 6. 2014 doplněna do CESu obrazová charakteristika všech oborových podsbírek Sbírký PPM. Počet digitálních fotografií (25 – 50) byl dán početním rozsahem konkrétní podsbírký;
- byla vedena jediná přírůstková kniha, založená 12. 7. 2005.
- celkový počet evidenčních čísel Sbírký Památníku písemnictví na Moravě činí 5.123. Z toho digitalizováno je 1.950 položek (digitální podoba sbírkového předmětu připojena k dokumentačnímu záznamu o sbírkovém předmětu – 2. stupeň evidence).

Celkový počet evidenčních čísel sbírkových předmětů a jejich souborů ve všech Sbírkách a podsbírkách (včetně archeologických) Muzea Brněnska k 31. 12. 2014 je 95.260.

c) Péče o sbírký – uložení sbírek – stav depozitářů, konzervátorská, restaurátorská a preparátorská činnost:

V depozitářích všech poboček byl prováděn průběžný úklid, prováděny pravidelné odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu, kontrolovány hasicí přístroje. Prostory všech depozitářů, v nichž jsou uloženy sbírkové předměty poboček Muzea Brněnska, byly ošetřeny zaplynováním, aby se předešlo napadení hmyzími škůdci a plísněmi.

Stejně jako v minulých několika letech je znovu třeba upozornit na naprostý nedostatek depozitářů pro uložení archeologických sbírek. Pro příjem těchto sbírek bylo již před třemi lety nutno vyhlásit „stop stav“ – problém však už je natolik akutní, že bude nezbytné jej v nejbližší budoucnosti řešit, aby nedošlo k bezvýchodné situaci. *Na tomto místě je třeba zmínit, že díky velkému úsilí zřizovatele se v prosinci roku 2014 podařilo darem od obce Předklášteří získat budovu bývalé zvláštní školy (Bauerova vila), ve které se plánuje vybudování moderních archeologických i muzejních depozitářů i vytvoření dílen pro konzervátorské a restaurátorské účely.*

PODHORÁCKÉ MUZEUM

V souvislosti s odborným určením nábytku sbírkového charakteru a pokračující rekonstrukcí velkého sálu bylo v jedné jeho části vytvořeno shromaždiště – depozitář historického nábytku zařazeného do sbírkového fondu PM. Pokračovalo ukládání podsbírký *Rajhrad* do depozitáře č. 6., průběžný úklid regálů a nové ukládání sbírek v souvislosti s probíhající revizí v depozitářích č. 1, 2 a 3. V depozitářích č. 1 a 4 pokračovalo ukládání písemností archivu muzea. V depozitáři č. 1 byly instalovány 3 nové skříňky k ukládání sbírkového textilu. Bylo zahájeno prokládání sbírek neutrálním pH papírem. Depozitáře byly pravidelně kontrolovány a uklizeny, okna umyta 2x ročně. Instalovány byly elektronické odpuzovače hlodavců a na jaře a na podzim byly místnosti pravidelně deratizovány. Pravidelně probíhaly odpočty a počítačové vyhodnocování naměřených hodnot teploty a vlhkosti vzduchu v depozitářích č. 2,4 a 6, kontrolovány byly i hasicí přístroje.

V termínu 30. 4. – 2. 5. 2014 došlo k preventivnímu zaplynování celé budovy včetně sbírkových fondů.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Téměř celý sbírkový fond je uložen v depozitářích v komplexu benediktinského kláštera v Rajhradě. V depozitářích byly prováděny kontroly teploty a vlhkosti vzduchu, běžný úklid (úklid prováděly uklízečky Památníku písemnictví na Moravě). Rovněž zde proběhly pravidelné kontroly hasicích přístrojů a elektronického zabezpečení.

Část sbírek je uložena v Ivančicích.

Dne 28. 4. 2014 proběhlo v depozitářích v Rajhradě plynování proti plísni, dřevokaznému hmyzu a některým dalším druhům hmyzích škůdců.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

K významnějším změnám v uložení sbírek došlo v souvislosti s výskytem plísně v depozitářních prostorách 1 a 4 v objektu Brněnská, plíseň se objevila v místnostech, v nichž jsou předměty uloženy na kovových regálech. Z toho důvodu byla část předmětů po ošetření přesunuta do depozitáře 2 v objektu Brněnská (zde jsou regály dřevěné a plíseň se tu neobjevila). Jedná se pochopitelně o prozatímní přesuny, všechny ohrožené předměty přesunout nelze, tento problém vyžaduje komplexní řešení.

Uskutečnilo se plynování depozitářů v budově muzea, v Orlovně a v objektu Brněnská (28. 4. 2014).

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

V roce 2014 se bohužel z časových i provozních důvodů nepodařilo přestěhovat Sbírkou Památníku Mohyla míru z Muzea ve Šlapanicích do suterénu pavilonu Památníku Mohyla míru. Na podzim roku 2013 došlo k prolínání odpadního potrubí a k promáčení stěn jedné ze suterénních místností, suterén bylo nutné nechat vyschnout a v průběhu dalších měsíců monitorovat hodnoty vlhkosti a teploty, aby bylo zjištěno, zda jsou klimatické podmínky vhodné k uložení sbírky. Ve druhém pololetí po vyhodnocení všech výsledků bylo konstatováno, že místnost je připravena k uložení sbírky. Před jejím převozem však bylo ještě rozhodnuto (z důvodu předání sbírky novému správci) o mimořádné inventarizaci celého sbírkového fondu, který byl díky tomu důkladně roztříděn, uspořádán a nachystán na převoz. Počátkem roku 2015 bude suterénní místnost vybavena regály, bezpečnostní mříží a zámkem pro generální klíč a dojde k přesunu celého sbírkového fondu (i příruční knihovny) Sbírký PMM z Muzea ve Šlapanicích na Památník Mohyla míru.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Sbírký památníku jsou uloženy v odděleném sbírkovém depozitáři, který podléhá bezpečnostnímu režimu a je přístupný výhradně úzkému okruhu odborných pracovníků, kteří o každém vstupu do depozitáře pořizují záznam do depozitární knihy. Úložné prostory (police) byly v průběhu roku 2014 upraveny a doplněny tak, aby splňovaly potřebný muzejní standard. Následně po doplnění a instalaci nových policových polí byl depozitář zcela nově přehledně uspořádán a označen tak, aby byla umožněna snadná manipulace s uloženými předměty. Ke komfortní manipulaci a odborné práci přímo v depozitáři zbývá doplnit jej o manipulační pracovní stůl. Pro komfortní uložení odborné dokumentace a

evidence sbírky památníku bude nezbytné v příštím období pořídit kartotéční krabice nebo kartotéční skříň.

d) Konzervátorská, restaurátorská a preparátorská činnost:

Vlastní kapacitou:

V roce 2014 fungovaly v Muzeu Brněnska dvě dílny, jednak klasická konzervátorská, jednak restaurátorsko-konzervátorská pro keramické sbírky a sklo. (Poznámka: Konzervátor dřeva a kovu je pověřen také funkcí bezpečnostního technika v Muzeu Brněnska.)

* Konzervátor dřeva a kovu ošetřil celkem 136 sbírkových předmětů, z toho:

88 sbírkových předmětů ze **Sbírky Podhoráckého muzea**; 30 sbírkových předmětů ze **Sbírky Muzea v Ivančicích** a 18 sbírkových předmětů ze **Sbírky Muzea ve Šlapanicích**, kde také provedl základní čištění předmětů napadených plísní v místnosti 1 v objektu Brněnská. (Větší část výšivkových tiskátek (místnost 4 v objektu Brněnská), u nichž je s ohledem na charakter předmětů mechanické odstranění plísně poměrně časově náročné, očistily a ošetřily protiplísňovým přípravkem v rámci periodické inventarizace fondu historička a etnografka muzea).

Do zprávy je započítáno i 9 předmětů, na kterých byly započaty práce a jejichž ošetření bude pokračovat během roku 2015.

* Konzervátorka keramiky a skla ošetřila celkem 133 sbírkových předmětů, z toho:

119 sbírkových předmětů ze **Sbírky Muzea v Ivančicích** (komplexně ošetřeny 3 sbírkové předměty, pro fotografování sbírek do CESu umytí, čištění a leštění 116 sbírkových předmětů).

Pro **Podhorácké muzeum** očistila, lepila, doplnila a základní retuš provedla u 1 sbírkového předmětu, mimoto u 12 kusů archeologických sbírkových předmětů provedla čištění, lepení a retuš pro focení do CESu. U 1 plastiky provedla čištění, lepení, doplňování retuš a fixaci. Pro Muzeum ve Šlapanicích provedla opravu rozbité kávové soupravy (3ks) z výstavy *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka* – majetek Muzea města Brna.

Dodavatelskou kapacitou:

Ze Sbírky Podhorácké muzeum: z podsbírký *historie* bylo restaurováno 9 sbírkových předmětů: sukně H1, vesta H18, plena H56, plena H30, plena H31, plena H1530, plena H1839, plena H1849, plena H3415. Celková cena: 44.000,00 Kč

Ze Sbírky Muzea v Ivančicích: bylo restaurováno: **1/** A. Mucha, Krajinská výstava v Ivančicích, návrh plakátu, kolorovaná kresba perem, 1912, inv. č. AM-A10, **2/** A. Mucha, Faethonův pád, kresba tuší, papír, nedat., inv. č. AM-A5, **3/** A. Mucha, Studie mužského aktu, oboustranná kresba, uhel, papír, nedat., inv. č. AM-A52, **4/** A. Mucha, Titulní strana desek obecní matriky města Ivančic, kolorovaná kresba, 1881, inv. č. AM-A4 (jednalo se pouze o konzervátorský zásah)

Celková cena: 65.950,00 Kč

Ze Sbírky Muzeum ve Šlapanicích: restaurátorský zásah proběhl u čtyř předmětů z podsbírký *krásné umění*, jednalo se o čtyři malby z období baroka (Hu134, Hu135, Hu136, Hu137) pocházející ze starého fondu muzea. Zdařilý restaurátorský zásah umožnil záchranu těchto předmětů, přičemž po očištění obrazů se ukázalo, že dva z nich patrně pocházejí z dílny významného tvůrce z období pozdního moravského baroka F. V. Korompaye. Proběhla též restaurátorská konzultace pro rok 2015 týkající se plánovaného rozsáhlého restaurátorského zásahu na praporu šlapanických vysloužilců, a to jak textilních součástí, tak maleb, které jsou umístěny v centrální části praporu.

Celková cena: 98.000,00 Kč

Celkové náklady na restaurování sbírkových předmětů dodavatelskou kapacitou všech poboček činily **213.579,00 Kč.**

e) zápůjčky sbírkových předmětů:

V roce 2014 bylo zapůjčeno celkem 171 sbírkových předmětů:

PODHORÁCKÉ MUZEUM - 85 sbírkových předmětů;

MUZEUM V IVANČICÍCH – 72 sbírkových předmětů;

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU – 5 sbírkových předmětů;

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH – 8 sbírkových předmětů

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ – 1 sbírkový předmět.

	celkem	MŠL	MIV	PMM	MPŘ	PPM
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů k 31. 12. 2014	95.260	28.326	27.235	1.405	33.171	5.123
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapsaných k 31. 12. 2014 v elektronickém evidenčním systému	48.685	22.794	10.181	1.405	9.214	5.091
Počet vyřazených evidenčních čísel sbírkových předmětů v roce 2014 (k 31.12.)	0	0	0	0	0	0
Počet nově zapsaných evidenčních čísel sbírkových předmětů v roce 2014 (k 31. 12)	215	61	16	50	65	23

2. Prezentace (expoze, výstavy)

Stálé expoze:

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Mineralogický systém a paleontologie

Minerály Tišnovska

Lapidárium kamenných fragmentů v křížové chodbě kláštera Porta coeli

Měšťanský obytný interiér z přelomu 19. a 20. století

Dějiny a současnost kláštera Porta coeli

V roce 2014 nebyly prováděny obsahově ani instalačně žádné významnější úpravy stávajících pěti expozičních míst.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Koněspřežný kočár vyrobený mezi lety 1890 - 1899 rakouskou firmou BRUNN-H-FISCHER

Koněspřežný kočár s dvoustupňovou kabinou z přelomu 19. a 20. století

V roce 2014 nedošlo v expozici ke změnám či úpravám.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Bitva tří císařů. Slavkov / Austerlitz 1805

Fenomén Austerlitz

Součástí expozice v nově vybudovaném pavilonu byla unikátní velkorozměrová skica – panorama, obraz L. Vacátka „Útok na Pratecké výšiny“, která byla dne 2. 6. 2014 vrácena vlastníkově díla panu Ondřeji Kmoškovi. V říjnu byla v pavilonu instalována kopie obrazu Pierra-Paula Prud'hona „Císařovna Josefina“.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Vývoj písemnictví a jeho významné osobnosti na Moravě

Pozornost se v roce 2014 soustředila na přípravu modernizace oddílu věnovaného nejstarším literárním památkám Moravy. Podařilo se ve spolupráci s ČRo Brno pořídit kvalitní nahrávky několika původních staroslověnských textů, které pro Památník namluvil prof. Radoslav Večerka z FF MU. V roce 2015 jimi zmíněná expozice ožije a rozšíří povědomí o nejstarší literatuře prostřednictvím vícesmyslového poznání, což je hlavním předpokladem hodnotného návštěvnického prožitku.

Moravští autoři 19. a 20. století

Expozice byla podrobena technické revizi a současně se podařilo odstranit nedostatky v jejím světelném vybavení.

Pracovna básníka Josefa Suchého

V roce 2014 nebyla provedena žádná změna.

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

V roce 2014 se intenzivně připravovala nová muzejní expozice „Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat“. Byl vytvořen technický scénář expozice (textová i obrazová část) a zajištěny všechny potřebné (obrazové, plánové, mapové, filmové a zvukové) podklady. Kurátoři spolupracovali úzce s vybraným projektantem expozice (Ateliér 90 s.r.o.) a poskytovali součinnost oddělení kultury KÚ JMK při vyhlášení výběrového řízení na zhotovitele a grafika expozice.

Pro přípravu a realizaci expozice byly navázány kontakty s odbornými pracovníky několika institucí a s některými z nich byly uzavřeny dlouhodobé partnerské smlouvy (Moravský zemský archiv v Brně, Archiv města Brna, Muzeum města Brna, Moravská galerie v Brně, Technické muzeum v Brně, Spolek Löw-Beerových vil ve Svitávce).

Temporární výstavy:

V Muzeu Brněnska bylo v roce 2014 uspořádáno – celkem 22 výstav:

PODHORÁCKÉ MUZEUM – (celkem 6 výstav):

Výstavy roku 2014:

Zapomenutí svědkové dávné slávy

Výstava představila soubor maleb, kreseb, grafik a dřevěných plastik z doby od počátku 17. do počátku 19. století ze sbírek čtyř poboček Muzea Brněnska – Podhoráckého muzea, Muzea v Ivančicích, Muzea ve Šlapanicích a Památníku písemnictví na Moravě. Většina z vybraných děl byla veřejnosti prezentována vůbec poprvé.

Kurátorka výstavy: Mgr. Martina Šviková

Výstavní sály č. 1 – 3 v patře budovy.

Termín konání: 2. 2. - 30. 3. 2014

Jarní svátky, jarní hry

Tradiční zvykoslovná výstava připomněla jednotlivé svátky jarního období.

Kurátorka výstavy: PhDr. Irena Ochrymčuková

Galerie v přízemí.

Termín konání: 6. 4. - 27. 4. 2014

Sportovně a elegantně!

Sportovní vyžití nejen na Tišnovsku ve 20. století.

Výstava představila různé druhy sportů, sportovce a sportovní události v tišnovském regionu v rozmezí celého 20. století. Hlavní výstava sezóny.

Kurátoři: PhDr. Irena Ochrymčuková a PhDr. Josef Zaccal

Výstavní sály č. 1 – 3 v patře budovy.

Termín konání: 27. 4. - 2. 11. 2014

Jan Exnar/sklo

Výstava uměleckého skla akademického sochaře Jana Exnara, žáka Stanislava Libenského, představila výběr z jeho rané i nejnovější tvorby. Hlavní výstava sezóny.

Kurátorka: Mgr. Martina Šviková

Galerie v přízemí.

Termín konání: 1. 6. - 28. 9. 2014

Vánoční čas u babičky a prababičky

Výstava srovnala atmosféru a reálie prožívání Vánoc v 70. letech 19. století a začátkem 20. století s 50. a 70. léty 20. století.

Kurátorka: PhDr. Irena Ochrymčuková

Galerie v přízemí.

Termín konání: 23. 11. - 11. 1. 2015

Vánoce na frontách 1. světové války

Výstava, připravená u příležitosti 100. výročí vypuknutí první světové války, přiblížila první rok války a vánoční atmosféru na bojištích. První výstup víceletého projektu Velká válka 1914 – 1918, jehož cílem je představení sbírkového fondu muzea k tomuto období, dokumentace a sběr materiálů v regionu muzea a každoroční výstavní či jiná akce s touto tematikou.

Kurátoři: PhDr. Irena Ochrymčuková a PhDr. Josef Zaccal

Galerie v přízemí.

Termín konání: 23. 11. - 11. 1. 2015

MUZEUM V IVANČICÍCH – (celkem 2 výstavy):

Podobně jako v minulých letech nedisponovalo Muzeum v Ivančicích vlastními výstavními prostory, podle dohody s vedením města Ivančic vystavovalo v galerii Památníku A. Muchy.

Do hlubin archeologie aneb Smrt je jen začátek...

Výstava o smrti a pohřbívání v předkřesťanských dobách vycházela z archeologických nálezů v evropských zemích a zaměřovala pozornost na rituály spojené s koncem lidského života. Byla převzata z Muzea ve Šlapanicích, kde se konala v roce 2013, a byla přizpůsobena výstavní místnosti v Ivančicích.

Kurátorka: Mgr. Marta Němečková ve spolupráci s autorkou scénáře Mgr. Klárou Sovovou

Termín konání: 20. 3. – 18. 5. 2014

Zapomenutí svědkové dávné slávy

Umění od 17. do počátku 19. století ze sbírek Muzea Brněnska. Výstava byla převzata z Podhoráckého muzea v Předklášteří, kde se konala začátkem roku 2014, a byla přizpůsobena výstavní místnosti v Ivančicích. Výstava byla doplněna o předměty uměleckého řemesla a staré tisky ze sbírek Muzea v Ivančicích (výběr provedla Mgr. Marta Němečková).

Kurátorka: Mgr. Hana Fadingerová, historička umění Muzea Brněnska

Termín konání: 18. 9. – 30. 11. 2014

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH – (celkem 6 výstav):

Výstavní plán pro rok 2014 zohledňoval dlouhodobou profilaci muzea – zaměření na dětské návštěvníky, školní skupiny i rodiny s dětmi a taktéž 80. výročí založení muzea a s ním související projekty, jejichž cílem bylo přiblížit návštěvníkům činnost muzea a jeho sbírkové fondy.

Dlouhodobým problémem prezentační činnosti šlapanického muzea je nevyhovující a vysoce poruchové osvětlení výstavních prostor muzea, které neodpovídá současným standardům, komplikuje běžný návštěvníkový provoz a především značně ztěžuje zajištění adekvátních podmínek pro vystavené sbírkové předměty (např. vystavování archiválií, grafiky atp.).

Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka

Výstava připravená ve spolupráci s Muzeem v Bruntále, Muzeem v Ivančicích, Muzeem města Brna, Podhoráckým muzeem v Předklášteří a Technickým muzeem v Brně zaměřila pozornost na pěstování, přípravu a podávání kávy. Presentovány zde byly různé druhy kávy, mlýnky, přístroje na výrobu kávy a také předměty související s prodejem a podáváním kávy. Součástí expozice byla též interaktivní výstava Supermarket Svět nevládní neziskové organizace NaZemi zaměřená na problematiku fair trade.

Kurátorka: Mgr. Martina Krajíčková

Výstavní prostory v 1. patře.

Termín konání: 14. 2. – 13. 4. 2014

Dítě, dětství, mateřství. Rozmilá výstava o vyrůstání před sto lety.

Výstava připravená ve spolupráci se Střeďočeským muzeem v Rostokách u Prahy, Muzeem města Brna, Moravským zemským muzeem, Podhoráckým muzeem v Předklášteří, Muzeem v Ivančicích a soukromými sběrateli mapovala vývoj péče o dítě v období let 1850 – 1950, představila významné fáze

života dítěte a proměny v péči o nastávající matku a dítě v raném věku. Dále byla pozornost zaměřena také na dobový dětský oděv, hračky nábytek, bytové podmínky dětí v uvedeném období.

Kurátor: Mgr. Simona Faberová

Výstavní prostory v 1. patře.

Termín konání: 11. 5. – 14. 9. 2014

A léta běží... Šlapanice a muzeum 1934 – 2014

Výstava připravená k 80. výročí založení Muzea ve Šlapanicích mapovala uplynulých osm desetiletí v životě města Šlapanic a šlapanického muzea. Zároveň přiblížila návštěvníkům základní principy existence muzea, pozornost byla věnována péči o sbírky, prezentační činnosti a také jednotlivým profesím. Vystavené trojrozměrné exponáty představily reprezentativní výběr ze sbírky muzea.

Kurátorka: Mgr. Martina Krajíčková a Mgr. Simona Faberová

Výstavní prostory v přízemí.

Termín konání: 27. 6. – 19. 10. 2014

Dálky s vůní sakury. Japonsko očima první české cestovatelky kolem světa

Profilová výstava sezóny byla věnována Barboře Markétě Eliášové, významné osobnosti (spisovatelce a cestovatelce) a rodačce z regionu. Mapovala osudy B. M. Eliášové a zároveň přiblížila Japonsko v první třetině 20. století, kdy zde cestovatelka pobývala. Výstava využila zpracovaný pozůstalostní fond B. M. Eliášové ve sbírce muzea. Byla připravena ve spolupráci s Národním muzeem – Náprstkovým muzeem asijských afrických a amerických kultur.

Kurátorka: Mgr. Martina Krajíčková

Výstavní prostory v 1. patře.

Termín konání: 17. 10. 2014 – 1. 3. 2015

Poezie záplat IV.

Čtvrtý ročník tradiční výstavy patchworku připravený ve spolupráci s Patchworkovým klubem Brno představil aktuální tvorbu patchworkářek z Brna a okolí.

Kurátor: Mgr. Klára Sovová

Výstavní prostory v přízemí.

Termín konání: 1. 11. – 16. 11. 2014

Není dítěte bez medvídka

Výstava prezentovala historii plyšového medvídka jako dětské hračky, věnovala pozornost českým i zahraničním výrobcům hraček a dále také známým „medvědími postavám“ v literatuře a filmu. Trojrozměrné exponáty (výběr plyšových medvídků z let 1930 – 2000) zapůjčila soukromá sběratelka.

Kurátorka: Mgr. Simona Faberová

Výstavní prostory v přízemí.

Termín konání: 30. 11. 2014 – 29. 3. 2015

Ve výstavních prostorách Muzea ve Šlapanicích byla také připravena výstava: *Mluvme spolu – Aby Šlapanice zůstaly naším domovem*, termín: 14. – 25. 5. 2014, výstava pocitových map a leteckých fotografií Šlapanic připravená občanským sdružením Čistě Šlapanice ve spolupráci s Muzeem ve Šlapanicích.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

23. října proběhla v pavilonu muzea instalace a poté vernisáž repliky obrazu „Císařovna Josefina“ od Pierra-Paula Prud'hona. Repliku vytvořila restaurátorka paní Monika Hadová, DiS. Obraz v pavilonu doplnil již instalovanou repliku obrazu „Císaře Napoleona I. v korunovačním rouchu“ od téže autorky (autorem originálu je François Gerárd).

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ – (celkem 10 výstav):

Regionální kuchařky

Recepty našich předků.

Kurátorka: Mgr. Martina Kloudová

Náměstíčko

Termín konání: 8. 1. – 29. 4. 2014

Stir Up!

Výstava umělecké skupiny Stir Up!

Kurátor: PaedDr. Libor Kalina

Malá galerie

Termín konání: 19. 2. – 1. 4. 2014

Černé slunce

Tematické práce dvojice třebečských malířů Josefa Kremláčka a Lubomíra Kerndla doplnily autorské tisky Zdeňka Píži a Arnošta Budíka.

Kurátor: PaedDr. Libor Kalina

Malá galerie

Termín konání: 2. 4. – 28. 7. 2014

Od Ferdý po Jonatána

Výstava nejen o nejznámějších i méně známých postavičkách kreslených příběhů v moravské literatuře, ale i o jejich autorech.

Kurátorka: Mgr. Martina Kloudová

Velký sál

Termín konání: 9. 4. – 19. 10. 2014

Kniha Zlín

Profil jednoho z neúspěšnějších moravských vydavatelských domů, který se stále více zaměřuje na překlady současné světové literatury.

Kurátor: PaedDr. Libor Kalina

Náměstíčko

Termín konání: 20. 5. – 28. 9. 2014

Grahamovy noty a Janáčkův klavír

„Výtvarno“ a poezie v moravské hudbě. Skladatel Peter Graham (1952) se vzpírá jednoduchému zařazení, podobně jako jeho velký vzor. Grahamovy grafické partitury, mnohdy složené více z písmen než not, nabízejí jak čistě hudební, tak i výtvarnou a literární interpretaci. Jednu ze skladeb, která následně oživovala expozici, zkomponoval přímo pro tuto výstavu. Při jejím psaní již předjímal, že bude interpretována na konkrétním (rozladěném) Janáčkově nástroji, odpočívajícím v prostorách neopravené části rajhradského kláštera.

Kurátor: PhDr. Jiří David

Malá galerie

Termín konání: 24. 10. – 7. 12. 2014

Host do domu - Sen o svobodě

Příběh jedinečného literárního časopisu vycházejícího v Brně v šedesátých letech minulého století v kontextu svých vzorů, souběžníků i pokračovatelů. Portréty, vzpomínky, rozhovory.

Kurátor: PaedDr. Libor Kalina

Východní chodba kvadratury

Termín konání: 27. 11. – 16. 6. 2015

Co rok dal

Poděkování dárcům za přírůstky do fondů památníku.

kurátor: Bc. Kristýna Cimalová

Malá galerie a předsálí

Termín konání: 10. 12. – 11. 1. 2015

Ve výstavních prostorách Památníku písemnictví na Moravě byly také připraveny výstavy: *An vědy a umění miloval. Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše* v termínu: 30. 4. – 26. 10. 2014,

Moravské zemské knihovny v Brně a *Současná česká a rakouská ilustrační tvorba* v termínu: 12. 12. 2013 – 12. 1. 2014, zastřešená mezinárodním projektem PORTA CULTURAE.

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

V objektech vila a zahradní domek – Celnice se nekonaly žádné výstavy z důvodu probíhající stavební obnovy.

3. Interpretace – vč. kulturně-výchovné činnosti (doprovodné programy a akce, přednášky, odborné služby pro školy, odborné služby pro veřejnost, spolupráce s dalšími subjekty)

a) Doprovodné programy a akce k výstavám, kulturně výchovná činnost

Součástí většiny výstav v roce 2014 byly doprovodné programy, jako přednášky, herní koncepty či informace zprostředkované moderními audiovizuálními prostředky atp. Důraz byl kladen zejména na mládež a spolupráci se školami, od mateřských po střední a vyšší odborné školy. Tradiční součástí mnoha výstav jsou interaktivní programy pro mládež.

V Muzeu Brněnska nepůsobí pracovník, který by měl na starosti lektorskou a muzejně-pedagogickou činnost, proto tuto činnost vykonávají průvodci a odborní pracovníci. Pokud jde o dospělou populaci, zaměřuje se Muzeum Brněnska zejména na doplňkové informace, akce a aktivity. Součástí řady výstav jsou moderní audiovizuální prostředky, zejména reprodukce zvukových a obrazových nahrávek (filmy, slideshow).

PODHORÁCKÉ MUZEUM

V průběhu roku se konaly k jednotlivým výstavám tyto doprovodné programy a akce:

- 9. března k výstavě *Zapomenutí svědkové dávné slávy* program s názvem *Múzy v muzeu* – hudba a tanec v 17. a 18. století. V rámci hudebně – tanečního odpoledne vystoupila taneční skupina LOTA z Lomnice u Tišnova a žáci a učitelé ZUŠ PhDr. Zbyňka Mrkose z Brna. Připravila: Mgr. Martina Šviková;
- 12. března uspořádána komentovaná prohlídka výstavy *Zapomenutí svědkové dávné slávy* pro širší veřejnost. Připravila: Mgr. Martina Šviková;
- v termínu 27. – 28. září se PM zapojilo (k výstavě *Jan Exnar/sklo*) do tradiční akce s názvem Dny otevřených ateliérů na jižní Moravě. Připravila: Mgr. Martina Šviková.
- 5. října proběhla (k výstavě *Sportovně a elegantně!*) turistická vycházka na kopec Čepička nad Předklášteřím s historickým výkladem o tamním opevnění. Připravil: PhDr. Josef Zaccpal;
- 7. prosince k výstavě *Vánoce na frontách 1. světové války* akce s názvem *XII. Adventní setkání „Vánoce na frontách 1. světové války“* - hudební a pěvecké vystoupení: skupina HA – trio Tišnov. Příprava: PhDr. Irena Ochrymčuková, odborný výklad: PhDr. Josef Zaccpal.

V roce 2014 proběhl druhý ročník Vyhlášení laureátů dobré spolupráce s Podhoráckým muzeem za rok 2014. Cílem této akce bylo zhodnotit spolupráci veřejnosti, škol a dalších institucí v regionu s Podhoráckým muzeem v uplynulém roce s přihlédnutím k rokům předešlým. Vyhlášení laureátů proběhlo v úvodu Adventního setkání „Vánoce na frontách 1. světové války“ v neděli 7. prosince 2014:

Kategorie Dárci: paní Valeriana Kallabová, Tišnov

Kategorie Badatelé: akad. sochař Petr Bortlík, Štěpánovice

Kategorie Školy: Základní a mateřská škola Předklášteří

Kategorie obce: Štěpánovice

(Připravili: PhDr. Josef Zaccpal, PhDr. Irena Ochrymčuková)

PhDr. Irena Ochrymčuková přednášela 13. 6. 2014 na Základní škole v Deblíně na téma: práce v muzeu. Dne 19. 10. 2014 uspořádala i dvě exkurze (v 15.00 hodin pro děti a v 17.00 hodin pro dospělé) s názvem Domy s historií – exkurze po Tišnově pro děti a dospělé. Exkurze byly pořádány ve spolupráci s Domem dětí a mládeže v Tišnově.

V roce 2014 bylo vykonáno 54 badatelských návštěv.

MUZEUM V IVANČICÍCH

- Průvodkyně poskytovaly k výstavám výklad, a to nejen školním výpravám, ale i zájemcům z řad dospělých návštěvníků.
- K výstavě *Do hlubin archeologie aneb Smrt je jen začátek...* byla 13. 5. 2014 uspořádána přednáška Mgr. Martina Golce, Ph.D. *Tajemné podsvětí v Býčí skále*. Přednáška byla věnována jedné z nejvýznamnějších archeologických lokalit na jihu Moravy – tajemstvími opředené předkřesťanské svatyni v Býčí skále.
- K výstavě *Zapomenutí svědkové dávné slávy* se 12. 11. 2014 uskutečnila komentovaná prohlídka pro veřejnost. Výstavou provedla Mgr. Hana Fadingerová.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

I nadále se ve své prezentační i interpretační činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi. Ke všem výstavám byly připraveny a konaly se komentované prohlídky, doprovodné programy pro školy a interaktivní dílny pro rodiny s dětmi – viz níže kapitola e) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami. Lektorskou a muzejně-pedagogickou činnost realizoval průvodce muzea a odborní pracovníci. Rozšířeny byly aktivity zaměřené na širší veřejnost – workshopy, přednášky, archeologická vycházka, muzejní noc, a to také s ohledem na oslavy 80. výročí vzniku muzea. K jednotlivým výstavám se konaly níže uvedené programy a akce:

- K výstavě *Dítě, dětství, mateřství. Rozmilá výstava o vyrůstání před sto lety* (11. 5. – 14. 9. 2014) byla pro návštěvníky přicházejícím samostatně, především rodinám s dětmi, určena pestrá dětská herna s nejrůznějšími mnohdy už zapomenutými hračkami a hrami. Výstava byla zahájena vernisáží, jejíž program zahrnoval módní přehlídku dámských a dětských oděvů a komentovanou prohlídku nově otevřené výstavy s její kurátorkou. Akce byla součástí oslav Dne matek;
- výstava *A léta běží... Šlapanice a muzeum 1934 – 2014* (27. 6. – 9. 10. 2014) byla s ohledem na tematiku zaměřená také na seniory, pamětníky. Jim, stejně jako ostatním individuálním dětským i dospělým návštěvníkům výstavy, byly určeny samoobslužné úkoly a aktivity v expozici;
- návštěvníkům přicházejícím individuálně byla k výstavě, *Dálky s vůní sakury. Japonsko očima první české cestovatelky kolem světa* (17. 10. 2014 – 1. 3. 2015) určena Japonská herna s širokou nabídkou samoobslužných aktivit – kaligrafie, origami, tradiční japonský oděv, obuv a účes, sumo, zenové zahrádky aj.
- v průběhu konání výstavy *Poezie záplat IV.* probíhaly vždy o víkendech přímo ve výstavě ukázky tvorby patchworku s výukou základních technik. V rámci doprovodného programu k výstavě byly dále uspořádány dva tematické workshopy pro veřejnost: Vánoční prostírání (1. 11. 2014) – ruční šití patchworkového prostírání s vánoční tematikou a Střapaté Vánoce (8. 11. 2014) – tvorba textilních vánočních ozdob.

Uskutečnilo se také několik přednášek pro širší veřejnost, které byly zaměřeny na regionální témata. Šlo o tyto přednášky:

- Přednáška *Pamětní znamení legendární bitvy*, 18. 6. 2014. Přednáška přiblížila návštěvníkům pomníky a památníky na slavkovském bojišti, největší pozornost byla věnována historii a současnosti Památníku Mohyla míru.
(přednášející: PhDr. Jaromír Hanák)

Přednáškový cyklus k 80. výročí založení Muzea ve Šlapanicích – *Příběhy z depozitáře*:

cílem cyklu bylo přiblížit návštěvníkům sbírkový fond šlapanického muzea, jeho vznik, vytváření a širší souvislosti existence muzea a historie Šlapanic:

- Přednáška *Příběhy z depozitáře I.* – Krokodýl nilský ze Šlapanic, 19. 3. 2014
Přednáška přiblížila návštěvníkům vybranou část sbírkového fondu šlapanického muzea a blíže představila typické i kuriózní předměty ze zdejší sbírky.
(přednášející: Mgr. Lucie Libicherová)
- Přednáška *Příběhy z depozitáře II.*, 24. 9. 2014

Přednáška představila další část sbírkového fondu, pozornost byla věnována zejména etnografické podsbírcce – malovaným lidovým plastikám, lidovému nábytku a keramice.

(přednášející: Mgr. Lucie Libicherová)

- Přednáška *Příběhy z depozitáře III.* – Šlapanická výšivková tiskátka, 29. 10. 2014
Přednáška návštěvníkům přiblížila unikátní rozsáhlý šlapanický fond výšivkových tiskátek a jejich historii. Součástí přednášky byl workshop, který návštěvníkům nabídl možnost vyzkoušet si praktické využití tiskátek.
(přednášející: Bc. Eliška Filipová, workshop: Mgr. Simona Faberová)
- Přednáška *Příběhy z depozitáře IV.* – Z Mistrova ateliéru, 3. 12. 2014
Další přednáška věnovaná osobnosti krajináře Aloise Kalvody přiblížila tohoto významného šlapanického rodáka prostřednictvím předmětů z jeho pozůstalosti, které se nacházejí ve sbírkách muzea. Pozornost byla věnována také Kalvodově činnosti scénografické, literární a dramatické.
(přednášející: Mgr. Martina Krajíčková)

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Pro širokou veřejnost byly připraveny níže uvedené doprovodné programy a akce:

- 16. – 17. srpna proběhla v areálu Památníku Mohyla míru ve spolupráci s obcí Prace akce s názvem „*Napoleonské dny 2014*“, konaná při příležitosti výročí Napoleonova narození. V areálu památníku vyrostlo dobové vojenské ležení armád z období napoleonských válek, k vidění byla komentovaná ukázka bitevního střetnutí, v kapli památníku proběhla bohoslužba a před památníkem se konala přehlídka vojsk;
- 24. srpna proběhla ve spolupráci s obcí Telnice akce s názvem „*Malá napoleonská bitva*“. Návštěvníci měli možnost navštívit Památník Mohyla míru nebo stálé expozice v muzejní budově památníku, návštěvníkům byl podáván rozšířený výklad památníku a komentované prohlídky expozic;
- 23. října byla v pavilonu muzea slavnostně odhalena replika obrazu "Císařovna Josefina" od Pierra-Paula Prud'hona. Autorkou repliky je restaurátorka paní Monika Hadová. Při slavnostní vernisáži zazněl krátký výklad k obrazu od PhDr. Jaromíra Hanáka, který přednesl Mgr. Josef Večeřa.
- Mgr. Josef Večeřa provedl komentovanou prohlídku slavkovského bojiště v anglickém jazyce pro amerického generála Hodgese.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Po celý rok 2014 úspěšně pokračoval profilový cyklus besed a autorských čtení *StřeDění*. Významné literární osobnosti obohatily návštěvníky těchto pořadů o jedinečná vyprávění a sbírky památníku o signovaná vydání svých vesměs nejnovějších autorských děl. Hosty konkrétně byli: Ludvík Němec, Norbert Holub, Jana Koudelková a Přemysl Janýr, Ivan Petlan a Michal Žák. Inovativní novinkou se stalo rozšíření těchto setkání s žijícími autory o otevřené besedy nad obecnějšími otázkami, spjatými s literární tvorbou a jejím uplatněním v tržně kulturním prostředí. Škoda, že kvůli akutní nemoci museli v minulém roce odmítnout pozvání básnířka Zdena Zábranská (recitovalo a besedovalo se o její poezii bez účasti autorky) a Antonín Přidal, jehož autorské čtení uprostřed výstavy Host do domu – Sen o svobodě se uskuteční v roce 2015.

K výstavě *Grahamovy noty a Janáčkův klavír* dne 25. 10. zazněla klavírní skladba Petra Grahama v bývalém klášterním sněmovním sále. Zmíněný koncert se stal nedílnou součástí podzimního brněnského Festivalu nové hudby.

Od července roku 2005 otevřel památník své prostory široké návštěvnické veřejnosti, navštívilo jeho expozice již více než 100 000 návštěvníků. Dne 18. července 2014 blahopřál vedoucí Památníku PaedDr. Libor Kalina paní Drahomíře Taclové z Letohradu, která se stala jubilejním hostem a odnesla si z prohlídky upomínkovou obrazovou publikaci o památkách v Jihomoravském kraji.

Noc s Andersenem připravil Památník ve spolupráci s Městskou knihovnou v Rajhradě. Program pro mladé čtenáře, kteří v duchu tradice této akce nocovali v prostorách městské knihovny, vyvrcholil 4. 4. 2014 večerním čtením antických bájí pod klenbou spoře osvětlené historické knihovny v klášteře. Zdejší

freska je totiž tematicky spjata právě s hrdiny klasických řeckých příběhů, za nimiž se mladí čtenáři v doprovodu svých rodičů vypravili s lampiony v rukou do památníku.

Jednou z úspěšných akcí, kterou památník navázal na rozšíření svých stálých expozic v předešlém období, byl *Večer poezie Josefa Suchého a jeho přátel*. V komponovaném pořadu, připraveném pracovníky památníku, zazněly dne 6. června 2014 nejen verše tohoto autora, ale byly představeny také jeho životní i pracovní osudy. Stalo se tak současně u příležitosti vydání nového výboru ze Suchého poezie s názvem *Slzy věcí*, který byl v památníku poprvé prezentován veřejnosti.

Badatelna Památníku, která je využívána jak pro prezenční výpůjčky knih, tak sbírkových materiálů, poskytla v roce 2014 pracovní zázemí 54 uživatelům a knihovnici na místě vyřídili celkem 222 výpůjček a poskytli 27 písemných i ústních odborných konzultací.

Památník se také aktivně zapojil do prací na obnově festivalu poezie *Nezvalova Třebíč*. PaedDr. Libor Kalina se účastnil schůzek přípravného výboru a památník aspiruje na spolupořadatelství této významné celostátní akce. Obnovovaný festival se uskuteční v roce 2015.

b) Výstavní a další obdobné aktivity mimo muzeum

Muzeum Brněnska, především jeho pobočka Památník písemnictví na Moravě, bylo opět koordinátorem účasti jihomoravských muzeí na Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Výstavní projekty a odborné aktivity mimo prostory Podhoráckého muzea v jiných pobočkách MB:

- Výstava *Zapomenutí svědkové dávné slávy* v Muzeu v Ivančicích, zapůjčení předmětů z PM, součástí výstavy byly i akce: 1 x komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost a 5 x výklad pro školní skupiny (Mgr. Hana Fadingerová);
- Výstava *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka* v Muzeu ve Šlapanicích, zapůjčení sbírkových předmětů;
- Výstava *Dítě, dětství, mateřství. Rozmilá výstava o vyrůstání před sto lety.* v Muzeu ve Šlapanicích, zapůjčení sbírkových předmětů;
- Výstava *Host do domu - Sen o svobodě* v Památníku písemnictví na Moravě Rajhrad, zapůjčení sb. předmětů.

Výstavní projekty a obdobné aktivity mimo Muzeum Brněnska:

- Výstava *Vcházení do obrazů Josefa Jambora* v Městském kulturním středisku Tišnov, Galerie Jamborův dům, termín: 1.3. – 27.4. 2014, zapůjčení obrazů;
- Výstava *Dr. Vladimír Josef Procházka 1862 – 1913*, výstava o práci a životě tišnovského geologa a paleontologa ke 100. výročí od jeho úmrtí, Muzeum města Tišnova, Müllerův dům, termín: 26. 4. - 29. 6., spolupráce PhDr. Josef Zecpal, zapůjčení sb. předmětů.
Muzeum Brněnska, pobočka Podhorácké muzeum bylo spolupořadatelem výstavy společně s občanským sdružením Continuum Vitae, městem Tišnovem, Muzeem města Tišnova, Městským kulturním střediskem v Tišnově a Archivem města Brna;
- Výstava *An vědy a umění miloval. Milovníci a mecenáši věd a umění v řeholním rouše*, Moravská zemská knihovna Brno v Benediktinském opatství Rajhrad, termín: 30. 4. - 26. 10. 2014, zapůjčení obrazů;
- Výstava *Generál Marian Langiewicz*, Muzeum města Tišnova, Müllerův dům, termín: 24. 5. - 24. 8. 2014, odborná spolupráce PhDr. Josef Zecpal, zapůjčení sb. předmětů;
- Výstava *Bohumír Matal / Konstruktor barvy*. Výstava představila tvorbu jednoho z nejvýraznějších osobností české poválečné tvorby B. Matala (1922 – 1988). Muzeum města Brna, západní křídlo hradu Špilberk, termín: 11. 6. - 18. 9. 2014, scénář a kurátorka výstavy: Mgr. Martina Šviková. Muzeum Brněnska bylo spolupořadatelem výstavy;
- Výstava *Větve jednoho stromu – umělecká rodina Ranných*, ve spolupráci s Městským kulturním střediskem v Tišnově, Galerie Jamborův dům, termín: 26. 7. - 7. 9. 2014, autorka výstavy a

kurátorka: Mgr. Hana Fadingerová. Zapůjčení sb. předmětů, proběhla také komentovaná prohlídka výstavy pro veřejnost;

- Výstava *Zemědělství v Kuřimi*, kuřimský zámek, září 2014, konzultace PhDr. Irena Ochrymčuková;
- Výstava *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka*, Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, termín: 30. 10. 2014 - 25. 1. 2015, zapůjčení sbírkových předmětů;
- Výstava *Letecká válka – cíl Brno*, Muzeum města Brna, termín: 21. 11. - 28. 11. 2014, zapůjčení leteckého kulometu;
- Výstava *Výbor z díla výtvarníka M. S. Halase*, Galerie Třináctka, prosinec 2014, Mgr. Hana Fadingerová – odborný výklad na vernisáži výstavy;
- Stálá expozice k dějinám města Tišnova, Muzeum města Tišnova, Müllerův dům. Dne 10. 6. 2014 byla zlikvidována část stálé expozice a sbírkové předměty z ní vráceny do Podhoráckého muzea. Zůstala zachována pouze část dokumentující nejstarší dějiny města.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Výstavní projekty a obdobné aktivity mimo Muzeum Brněnska:

- Do června roku 2014 byly zapůjčeny sbírkové předměty z podsbírký *Alfons Mucha* do Japonska na putovní výstavu „The Unknown Alphonse Mucha“ (Neznámý Alfons Mucha) pořádanou v osmi muzeích v Japonsku a také zapůjčen (rovněž do června 2014) obraz Alfonse Muchy „Alegorie dramatických umění“ na putovní výstavu „An Insight into the Artist“ (Pohled na umělce), pořádanou postupně v pěti muzeích;
- Galerie města Bratislavy – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Alfons Mucha – cesta ku sláve*. Bylo zapůjčeno 9 sbírkových předmětů, z toho 8 děl Alfonse Muchy.
- Muzeum města Modřice – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Mellifera. Včely a včelaři v minulosti a dnes*. Bylo zapůjčeno 15 sbírkových předmětů.
- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti – zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka*. Bylo zapůjčeno 52 sbírkových předmětů.
- Moravské zemské muzeum v Brně – zápůjčka sbírkových předmětů na výstavu *Mykény a střední Evropa*. Bylo zapůjčeno 11 sbírkových předmětů (archeologie).

Výstavní projekty a odborné aktivity mimo prostory Muzea v Ivančicích v jiných pobočkách MB:

- Podhorácké muzeum v Předklášteří – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Zapomenutí svědkové dávné slávy*;
- Památník písemnictví na Moravě v Rajhradě – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Regionální kuchařky aneb Co jedli naši předci*;
- Památník písemnictví na Moravě v Rajhradě – zápůjčka sb. předmětu na výstavu *Host do domu*;
- Muzeum ve Šlapanicích – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka*;
- Muzeum ve Šlapanicích – zápůjčka sb. předmětů na výstavu *Dítě, dětství, mateřství*.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

V roce 2014 byly celkem 3 autorské výstavy Muzea ve Šlapanicích zapůjčeny do jiných muzeí mimo muzeum Brněnska:

- *Do hlubin archeologie* (Smrt je jen začátek...), Muzeum Vyškovska, termín: 9. 10 – 16. 11. 2014
- *Autička*, Muzeum Bučovice, termín: 13. 11. 2014 – 11. 1. 2015
- *Vánoční putování Evropou*, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, termín: 20. 11. 2014 – 9. 1. 2015.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Výstavní projekty a odborné aktivity mimo Muzeum Brněnska:

V březnu byla připravena výstava *Jiří Sumín* pro prostory kaple v nemocnici u Sv. Anny Brno;

v květnu byla připravena výstava *Kuchařky – recepty našich předků* pro prostory kaple v nemocnici u Sv. Anny Brno;

v dubnu byla připravena výstava *Bohumil Hrabal, Brněnské návraty 2* pro foyer Krajského úřadu JMK. Na přelomu května a června hostila tutéž výstavu ještě Městská galerie Panský dvůr ve Veselí nad Moravou.

MUZEJNÍ NOC / BRNĚNSKÁ MUZEJNÍ NOC 2014

Akce pro širokou veřejnost nese oficiální název Brněnská muzejní noc, je součástí Festivalu muzejních nocí, pořádaného Asociací muzeí a galerií ČR a Muzeum Brněnska se jí účastní od roku 2004. V roce 2014 se konala Muzejní noc v sobotu 17. 5. 2014, z Muzea Brněnska se jí zúčastnily Podhorácké muzeum, Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě. Během muzejní noci bylo celkem 2.247 vstupů.

PODHORÁCKÉ MUZEUM navštívilo během Muzejní noci 620 návštěvníků. Komponovaný program se odehrával v muzeu, na prostranství před ním a ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie. Program byl věnován hlavní výstavě sezony *Sportovně a elegantně!*, která návštěvníkům přiblížila sportovní vyžití nejen na Tišnovsku ve 20. století. Současně PhDr. Irena Ochrymčuková, kurátorka výstavy, provedla její komentovanou prohlídku. Dále byl program obohacen o vystoupení taneční skupiny Together Sokol Tišnov a o hudbu a zpěv ve sportovním duchu v podání skupiny Ladislava Havlíka HA Trio. Pro dětské návštěvníky byly připraveny různé hry (skákání panáka, házení kroužků, obruče, kuželky atd.), bříšní tance a ukázky kynologického sportu.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU se Muzejní noci i přes deštivé počasí zúčastnilo 618 návštěvníků. Prohlédli si multimediální expozici „Bitva tří císařů“ a v kapli památníku opakovaně vyslechli koncert oblíbeného ženského pěveckého sboru Mladost.

PAMÁTNÍKU PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ komponovaný program navštívilo v roce 2014 1.009 návštěvníků. Krom prohlídek expozic byl zaměřen na tradice, konkrétně se spolu s kovářským mistrem, vyrábějícím drobné upomínkové předměty, představilo s osobitou nabídkou i Klášterní vinařství. Chodby klášterní kvadratury byly vyzdobeny vybranými vytištěnými verši, opěvujícími révu a víno, k poslechu i tanci návštěvníkům zahrála cimbálová muzika Josefa Válka z Čejče. Nepřízeň počasí se bohužel podepsala na pečlivě připravené světelné instalaci v klášterní rajské zahradě.

c) Další aktivity

PODHORÁCKÉ MUZEUM

V roce 2014 se podílelo se na přípravě, odborných konzultacích a zápůjčkách sbírkových předmětů pro níže uvedené akce, projekty a programy:

- Odhalení pamětní desky účastníku 2. odboje Bedřichu Galánovi na budově nádraží v Tišnově v pátek 17. ledna 2014, konzultace a zapůjčení dokumentace na doprovodnou výstavu, připravil: PhDr. Josef Zacpal;
- projekt Stolpersteine 2014. Holocaust v Tišnově 1941 – 1945 (workshopy ve školách, pokládání kamenů 15. 9. 2014 za osobní účasti zakladatele projektu Guntera Demniga a 20. 9. 2014, výstava Židé v Tišnově v Müllerově domě atd.) Hlavní organizátor: občanské sdružení Continuum Vitae, Podhorácké muzeum bylo odborným garantem a poskytlo některé materiály na doprovodnou výstavu a na přednášky organizované na školách. Odborní garanti: PhDr. Josef Zacpal a PhDr. Irena Ochrymčuková;
- Tišnovská šibenice na Klucanině. Jednání v souvislosti s odkrytím a archeologickým výzkumem lokality skupinou odborníků pod vedením prof. J. Ungera (uložení nálezů, prezentace v Tišnově atd.), spolupracoval: PhDr. Josef Zacpal;
- Skautská pouť. Setkání skautů brněnské diecéze v areálu kláštera Porta coeli dne 26. 4. 2014. Spolupráce muzea na organizaci celé akce: Pavlína Krásenská a PhDr. Josef Zacpal;
- Vzpomínková akce Tišnov a konec 2. světové války. Dne 7. 5. 2014 promítání dokumentu a beseda s pamětníky v Muzeu města Tišnova. Spolupráce muzea na organizaci akce a vedení besedy PhDr. Irena Ochrymčuková;

- Tišnovské hody 2014. Podíl na organizaci a průběhu akce, příprava dětského pásma a pásma pro dospělé, tanečního a hudebního doprovodu, scénář akce PhDr. Irena Ochrymčuková;
- Město Tišnov, Trhové slavnosti – 6x v průběhu roku, Muzeum Brněnska - Podhorácké muzeum je spolu s městem a městským kulturním střediskem spolupořadatelem akcí, ve dvou případech (masopust a rodina v lidové tradici) navíc aktivní účast etnoložky muzea a podíl na dramaturgii programů – PhDr. Irena Ochrymčuková;
- Marian Langiewicz – odhalení pamětní desky a výstava o něm, zapůjčení předmětů a účast historika na přípravě akcí;
- hudební festival Concentus Moraviae, koncert Requiem 2014 k 100. výročí začátku 1. světové války, spolupráce historika při zajištění koncertu.

PhDr. Irena Ochrymčuková se stala odbornou poradkyní také v dále uvedených projektech: hody ve Vohančicích 2014; hody v Deblíně 2014; Katolická vzdělávací jednota Tišnov: vedení a dramaturgie tanečního souboru; Městská část Brno – Řečkovice: obnova výročních zvyků v příměstské obci – masopust - odborná konzultace, metodická pomoc; obec Blažovice: rekonstrukce krojů brněnského regionu - metodická pomoc, konzultace; Mateřská škola Čebín: rekonstrukce dětských krojů - odborná metodická pomoc, fyzická spolupráce, obec Čebín: lidové písně a tance pro místní hudební soubor – konzultace, Svátek hudby Tišnov - spolupráce na programu, konzultace, Obec Hradčany: příprava publikace k dějinám obce - konzultace, výběr pramenů (spolupráce i PhDr. Josef Zápál).

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

V roce 2014 uspořádalo dvě velké akce pro širší veřejnost:

Archeologická vycházka, 4. 10. 2014

Víkendová vycházka po vybraných archeologických lokalitách v okolí Šlapanic s výkladem archeoložky Muzea Brněnska, Mgr. Kláry Sovové. Vycházka zahrnovala SV část katastru Šlapanic, vedla přes významné archeologické lokality, z nichž některé jsou ještě v terénu dobře patrné (mohyla Žuráň, loch ve Velkém hájku). Odborný výklad představil navštívené lokality v období od mladší doby kamenné po vrcholný středověk.

Šlapanická muzejní noc, 17. 10. 2014

Komponovaný večer k 80. výročí založení muzea byl zároveň derniérou výstavy *A léta běží...* a vernisáží výstavy *Dálky s vůní sakury*. Součástí programu byl interaktivní program věnovaný historii Šlapanic, komentovaná prohlídka nově otevřené výstavy a prezentace ukázek tradičního japonského šermu. Na akci se podílelo také místní občanské sdružení Kavka, které doplnilo program večerní prohlídkou někdejší šatlavy v prostorách bývalé šlapanické radnice.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

V roce 2014 se uskutečnily níže uvedené aktivity pro zahraniční i domácí návštěvníky:

- 30. července vystoupily před kaplí památníku dechová hudba Harmonia a dechová hudba Croisilles (dechové kapely z Francie). Zahrána byla mimo jiné i česká a francouzská hymna. V kapli památníku byly položeny kytice k uctění padlých v bitvě u Slavkova;
- 23. listopadu navštívila Památník Mohyla míru v rámci akce Napoleon v Brně výprava z Napoleonovy rodné Elby. Zástupci ředitele Muzea Brněnska Mgr. Josefu Večeřovi byla předána prst z bojiště u Loana (bitva u Loana 1795) a proběhl krátký pietní akt;
- 30. listopadu se v areálu Památníku Mohyla míru uskutečnil ve spolupráci s obcí Prace a organizací ProAusterlitz u příležitosti 209. výročí bitvy u Slavkova pietní akt k uctění obětí bitvy.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Ať žije republika! Tradiční večer věnovaný vzniku Československa se konal 22. 10.2014. Připomínka státního svátku byla spojena s vyhlášením devátého ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy a autorským čtením mladých autorů – vítězů literární soutěže.

Také v roce 2014 se stal památník koordinátorem účasti jihomoravských muzeí na 24. *Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodě*, který se konal 17. a 18. října 2014. Pracovníci památníku zajistili kompletní servis, související s přípravou, přepravou, instalací a fungováním společného výstavního stánku, kde byly odborné i laické veřejnosti prezentovány publikační počiny pěti jihomoravských muzejních institucí.

d) Kulturně výchovná činnost zaměřená na mládež a spolupráce se školami

Jak již bylo uvedeno výše, Muzeum Brněnska nemá na tuto činnost specializovaného a vyčleněného pracovníka (nebo snad dokonce pracovníky), proto je tato činnost výsledkem důsledné práce odborných pracovníků a průvodců Muzea Brněnska. Poznamenejme, že vzhledem k omezeným časovým možnostem kurátorů výstav, je tato činnost v určitém smyslu na úkor činnosti odborné.

Programy pro školy byly také v roce 2014 uváděny pro vedoucí pracovníky škol v tabulkách. Ty byly členěny podle poboček na programy pro jednotlivé stupně základních (i mateřských) a středních škol tak, aby bylo možné se v nich dobře orientovat a využít je.

Mimoto je součástí webových stránek Muzea Brněnska rubrika pro školy, v níž najdou zájemci (učitelé tuto službu hojně využívají) informace o spolupráci poboček se školami, o doprovodných programech, soutěžích apod. Součástí vzdělávacího působení muzea jsou odborné praxe středoškoláků a vysokoškoláků a pomoc při tvorbě odborných – seminárních, bakalářských a disertačních prací.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

V muzeu se konaly tyto akce:

- Doprovodný program „*Betlémský příběh*“ k výstavě *Betlémy* pro žáky základních a mateřských škol, termín: 9. 1. 2014, příprava a realizace: PhDr. Irena Ochrymčuková a průvodkyně;
- komentovaná prohlídka pro školy k výstavě *Jarní svátky, jarní hry* spojená s hrou, termín: 4x během dubna, příprava a realizace: PhDr. Irena Ochrymčuková a průvodkyně;
- doprovodný program „*Dětské jarní hry*“ k výstavě *Jarní svátky, jarní hry*, soutěže pro děti a ukázky rukodělných technik s jarní tematikou, termín: 27. 4. 2014, scénář: PhDr. Irena Ochrymčuková a realizace: celý kolektiv muzea;
- doprovodný program „*Sportovně a elegantně pro děti*“ připravený pro žáky základních škol k výstavě *Sportovně a elegantně!*, termíny: 23. 5. 2014 a 3x v červnu, příprava a realizace: PhDr. Irena Ochrymčuková, průvodkyně;
- cyklistické závody „*Kola a kolečka*“ pro děti do 15 let v 8 kategoriích. Doprovodná akce k výstavě *Sportovně a elegantně!*, uspořádaná ve spolupráci se sdružením obcí Mikroregion Porta, obcemi Předklášteří a Štěpánovice a několika dalšími subjekty. Akce byla současně dárkem všech zmíněných pořadatelů k Mezinárodnímu dni dětí. Termín: neděle 1. června 2014, organizační zajištění za muzeum: PhDr. Josef Zacpal, PhDr. Irena Ochrymčuková;
- doprovodný program „*Nocování v muzeu*“ k hlavní výstavě sezóny *Sportovně a elegantně!*. Nešlo o nocování v pravém slova smyslu, jak tomu bylo v roce 2012, nýbrž o akci, vycházející ze zkušeností z loňského roku. Byla připravena pro žáky 7. tříd Základní školy v Deblíně. Termín: 25. 6. 2014, realizovaly: PhDr. Irena Ochrymčuková, Helena Všetečková;
- doprovodný program „*Beseda se sportovcem Ivanem Ochrymčukem*“ k hlavní výstavě sezóny *Sportovně a elegantně!*. Beseda byla realizována jako samostatná akce, ale v termínu Nocování v muzeu, realizovaly: PhDr. Irena Ochrymčuková, Helena Všetečková;
- doprovodný program „*Sportovně a elegantně pro děti*“ pro děti z Rodinného centra Studánka Tišnov k výstavě *Sportovně a elegantně!*. Termín: 13. 8. 2014, příprava a realizace: PhDr. Irena Ochrymčuková, průvodkyně;
- doprovodný program „*Vánoce ukradené válkou*“ pro školní děti k výstavě *Vánoce na frontách 1. světové války*. Termín: 27. 11. 2014, příprava a realizace: PhDr. Irena Ochrymčuková, průvodkyně;
- Doprovodný program „*Či babička a prababička?*“ pro školní děti k výstavě *Vánoční čas u babičky a prababičky*, termíny: 25. 11. a 3x v prosinci, příprava a realizace: Irena Ochrymčuková, průvodkyně;

- Dětská dílna k výstavě Betlémy, byla po celou dobu trvání výstavy zakomponována přímo do celkové podoby a charakteru výstavy, jejímž hlavním cílem bylo seznámit dětské návštěvníky s Betlémským příběhem narození Krista a zapojit je do připraveného programu (historické kostýmy, rychlé nastudování příběhu a jeho sehrání v rámci prohlídky, beseda s dětmi atd.). Vedly: PhDr. Irena Ochrymčuková, Pavlína Krásenská, Helena Všetečková, Lucie Zavřelová
- Další dětské dílny v klasické formě malování, vystřihování, další tvůrčí činnosti u pracovního stolu, kvízy, kostýmy atd. byly součástí výstav *Jarní svátky, jarní hry, Sportovně a elegantně! a Vánoční čas u babičky a prababičky*. Vedly: PhDr. Irena Ochrymčuková, Pavlína Krásenská, Helena Všetečková, Lucie Zavřelová. Martina Blahová

Po celý rok 2014 byly pro práci s dětmi a žáky nižších ročníků základních škol k dispozici a využívány dle zájmu dětské verze průvodcovských textů klášterem Porta coeli.

MUZEUM V IVANČICÍCH

K výstavě *Zapomenutí svědkové dávné slávy* se ve dnech 11. 11. – 13. 11. konaly komentované prohlídky pro školy. Výstavou provedla Mgr. Hana Fadingerová.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Muzeum se i nadále ve své prezentační i interpretační činnosti zaměřovalo především na školní mládež a rodiny s dětmi. Lektorskou a muzejně-pedagogickou činnost realizoval průvodce muzea a odborní pracovníci.

Doprovodný program k výstavě *Káva aneb Velké kouzlo malého zrnka*, (14. 2. – 13. 4. 2014), program pro předškoláky a mladší školáky „*Račte dále a kupujte, Vašnosti!*“ pozval dětské návštěvníky do muzejního kupeckého koloniálu, kde se formou interaktivního kvízu seznámili s dobovým sortimentem a mohli si také vyzkoušet, jak se dříve prodávalo. Základem pro program „*Supermarket Svět*“, určeného žákům druhého stupně základních škol a středoškolákům, byla interaktivní výstava nevládní neziskové organizace NaZemi zaměřená na problematiku fair trade. Žákům umožnila poznat, jaké procesy se skrývají za běžným nákupem nejen kávy, ale i dalších potravin a spotřebního zboží, a uvědomit si tak širší souvislosti globalizace.

Kupecký krámk i interaktivní prvky Supermarketu Svět byly uzpůsobeny také pro samoobslužné aktivity určené individuálním návštěvníkům.

Doprovodný program k výstavě *Dítě, dětství, mateřství. Roztomilá výstava o vyrůstání před sto lety*, (11. 5. – 14. 9. 2014), doprovodný program pro školy „*Když byla babička malá holčička...*“ přiblížil dětským návštěvníkům, jak se žilo maminkám a dětem před sto lety, jak vypadalo zařízení dětských pokojíčků, dětské oblečení a hračky. Děti si také mohly vyzkoušet tradiční herní aktivity z dob minulých. V období školních prázdnin byl program realizován s příměstskými tábory.

Návštěvníkům přicházejícím samostatně, především rodinám s dětmi, byla určena pestrá dětská herna.

Doprovodný program k výstavě *A léta běží... Šlapanice a muzeum 1934 – 2014*, (27. 6. – 19. 10. 2014), pro školy byl připraven program „*Šlapanické dějiny 20. století*“ – hravé detektivní pátrání v dějinách města Šlapanice.

Doprovodné programy k výstavě *Dálky s vůní sakury. Japonsko očima první české cestovatelky kolem světa*, (17. 10. 2014 – 1. 3. 2015), program „*Papírové pohádky*“ určený předškolákům a mladším školákům seznámil děti např. s tradičním uměním origami a japonskými pohádkami, součástí programu byla také hra na cestovatele a výroba japonských vějířů ōgi. Starším dětem byl určen program „*Cesta do země vycházejícího slunce*“, v němž se blíže seznámily např. s životem cestovatelů na počátku minulého století, s japonskou kaligrafií, samurajským kodexem či východním náboženstvím. Součástí obou programů byla úvodní komentovaná prohlídka výstavy.

Doprovodné programy k výstavě *Poezie záplat IV.*, (1. 11. – 16. 11. 2014), v průběhu konání výstavy probíhaly vždy o víkendech přímo ve výstavě ukázky tvorby patchworku s výukou základních technik. Pro školy byly připraveny kreativní dílny: „*Strašidýlka*“ – výroba originálních textilních panáčků pro

předškoláky a žáky 1. a 2. tříd ZŠ, a „*Vánoce jinak*“ – výroba netradičních vánočních ozdob pro žáky 3. – 9. tříd ZŠ.

Doprovodný program k výstavě *Není dítě bez medvídka*, (30. 11. 2014 – 29. 3. 2015), na předvánoční období byl pro předškoláky i školáky připraven program „*Medvědí Vánoce*“. Děti se na něm hravou formou seznámily s historií plyšového medvídka jako tradiční dětské hračky a také se dozvěděly více o oblíbených medvědích postavičkách z literatury i filmu, na závěr si pak vyrobily originální „medvědí“ vánoční ozdůbku.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

V oblasti kulturně výchovné činnosti a činnosti pro děti a mládež je památník limitováni personálním obsazením pobočky, ani on nedisponuje speciálním pracovníkem (muzejním pedagogem) pro tuto činnost. Tyto aktivity proto supluje průvodkyně a pokladní muzea. Přesto se však snaží klást na tuto oblast zvýšený důraz. Kromě prohlídek stálých expozic a kaple památníku nabízí pro školní skupiny možnost vypracování pracovních listů a nově také absolvování tzv. dětských dílen, o které v roce 2014 rozšířil nabídku vzdělávacích programů. Cílem těchto aktivit je neformální a hravou formou upevnit poznatky získané ve škole i během samotné prohlídky expozic. Tyto aktivity mají u škol kladný ohlas. O jejich uskutečnění se jako garanti starají zejména Mgr. Lucie Suchánková a Mgr. Lucie Urbánková.

Především díky dlouhodobé dobré spolupráci památníku s obcí Telnice, dojednal zástupce ředitele pro odbornou činnost Mgr. Josef Večeřa se starostou obce program pro ZŠ Telnice, který se uskutečnil v areálu Památníku Mohyla míru 10. října 2014. Pro děti byly průvodkyněmi připraveny soutěže a hry spojené s tematikou, které je věnována pobočka muzea.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Nejvýznamnějším programem zaměřeným na mládež v Památníku písemnictví na Moravě je literární soutěž *Skrytá paměť Moravy*. Tradičně jí předchází seriál seminářů tvůrčího psaní pro žáky staršího školního věku a studenty středních škol a gymnázií - *Krocení literární múzy* - které se stalo neodmyslitelnou součástí literární praxe v řadě škol a knihoven, kde jsou kurzy organizovány. Semináře tvůrčího psaní pro mládež pokrývají celou Moravu, absolventi se nezapojují pouze do soutěže *Skrytá paměť Moravy*, ale sbírají ceny i v řadě dalších podobných soutěží, kterých je každoročně v tuzemsku pořádáno na tři desítky.

V roce 2014 se pokoušelo krotit svou literární múzu pod vedením kurátorky památníku Bc. Kristýny Cimalové a ve spolupráci s vyučujícími celkem 624 žáků a studentů, kteří se zapojili do některého z 35 seminářů, organizovaných na šestnácti různých místech.

Prohlídku stálých expozic památníku doplnily i v minulém roce speciální výukové programy pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ. Programy *Rendez-vous s literaturou* jsou koncipovány jako hodinové bloky, ve kterých se účastníci interaktivně seznamují s danými literárněhistorickými tématy. Výklad lektorů doplňuje vyplňování pracovních listů, podobně tak i vědomostní a paměťové soutěže, tedy aktivity sloužící k upevnování a rozšiřování získaných informací. Témata jsou rozdělena do čtyř základních bloků: Velká Morava, Rukopisy, Jan Amos Komenský a Literární Morava, přičemž každý z nich může být po domluvě s pedagogem dále zúžen nebo specializovaněji zaměřen.

V průběhu roku 2014 se podařilo navázat užší spolupráci s několika středními školami. Snaha atraktivnit dosavadní spolupráci se týká nejen Střední zahradnické školy Rajhrad, ale také Střední školy grafické v Brně. V obou případech je třeba upozornit na fakt, že se nejedná o jednostrannou snahu rozšířit, ozvláštnit nebo podpořit výuku literatury, ale také o obohacení a doplnění expozic památníku o práce a aktivity studentů. V případě připravované výstavy *Na každou nemoc roste bylina* se spolupráce se zahradníky prakticky sama nabízí, nehledě na fakt, že část stálé expozice je v Rajhradě již dnes věnována tradičnímu klášternímu bylinkářství. Střední škola připravující budoucí polygrafy a tiskaře dostala příležitost pro prezentaci řemeslné zručnosti svých studentů, dokládající vysokou úroveň výuky tradičních knihařských řemesel. Další spolupráce počítá se zapojením studentů do popularizace knih a jejich rukodělného zpracování ve smyslu vzniku uměleckých předmětů trvalé hodnoty. První ze seminářů, připravený pro odborné pedagogy ze Střední školy potravinářské, obchodu a služeb v Brně

zase otevřel cílené prohlubování spolupráce s učilišti, kde český jazyk a literatura nereprezentují primární předmět výuky. Záměrem je přesvědčovat pedagogy o nutnosti opouštět v rámci možností aktuálních osnov čistě vědomostní výklad literatury ve prospěch individuálních čtenářských prožitků.

Vedle prezentace stálých expozic a krátkodobých výstav v roce 2014 památník doplnil své doprovodné programy pro školní kolektivy o zacílení na nejmladší věkové kategorie. Do jednoho ze dvou hlavních výstavních projektů se podařilo přímo zakomponovat interaktivní prvky tak, aby nebyly jeho pouhým doplňkem. Na starší žáky čekalo ve výstavě *Od Ferdý po Jonatána* dobrodružné pátrání po pachateli krádeže utrženého sluchátka, mladší se zásluhou pohádkových hrdinů zase dozvěděli ledasco o přírodě a společném životě lidí a zvířat. Druhým důvodem, který se velice kladně promítnul i do návštěvnosti památníku, byly specializované programy pro předškoláky. Probouzet čtenářská očekávání, tedy učit pracovat s knihami také děti, na které dobrodružství abecedy teprve čeká, je vysoce aktuální a nadmíru potřebné. Nezanedbatelné procento návštěvníků tvořily rodiny s dětmi i vnoučaty. Podařilo se dobře zdůraznit a prezentovat trvalou hodnotu „děděných“, tedy stále oblíbených a nadčasových dětských knih. Muzejní pedagogika, ač v případě této konkrétní výstavy a jejího pojetí se opírala spíše o hledání nových možností než o odbornou erudici, má v dalším směřování výstavního profilu památníku nezastupitelné místo.

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ SKRYTÁ PAMĚŤ MORAVY

Vyhlašovatelem již tradiční literární soutěže je Jihomoravský kraj, v roce 2014 nesla literární soutěž pro mládež zaměřená na prozaické texty téma „*Okamžik štěstí*“. Celoroční aktivity spojené se soutěží, komunikací s účastníky a semináře tvůrčího psaní *Krocení literární múzy* zajišťovalo Muzeum Brněnska, příspěvková organizace, jeho pobočka Památník písemnictví na Moravě. Spolupořadatelem soutěže bylo Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace, jeho pobočka Slovanské hradiště v Mikulčicích, NKP. Slavnostní setkání zapojených účastníků, spojené s předáváním cen vítězům a jejich autorským čtením se konalo již tradičně ve Slovanském hradišti v Mikulčicích, NKP dne 13. 6. 2014. Tradiční rozměr dostala také samostatná literární příloha „Sborníku Muzea Brněnska 2014“, která obsáhla oceněné soutěžní příspěvky. Všichni účastníci soutěže tuto literární přílohu obdrželi jako vzpomínku na tento ročník.

Odborná porota VIII. ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy pracovala ve složení:

Radek Malý – předseda poroty, spisovatel, překladatel a pedagog; působí jako odborný asistent na Katedře bohemistiky Univerzity Palackého v Olomouci a jako vedoucí Katedry tvůrčího psaní na Literární akademii, soukromé vysoké škole Josefa Škvoreckého;

Věra Linhartová – spisovatelka, donedávna přednášela dějiny medicíny na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity;

Libuše Nivnická – ředitelka Knihovny Jiřího Mahena v Brně;

Jan Němec – spisovatel a publicista, působí jako redaktor literárního časopisu a nakladatelství Host;

Vojen Drlík – emeritní vedoucí Památníku písemnictví na Moravě.

VIII. ročník literární soutěže byl vyhlášen v rámci slavnostního odpoledne s názvem: *At' žije republika!* v Památníku písemnictví na Moravě. Setkání se každoročně koná v rámci oslavy státního svátku (28. října 2013 Den vzniku samostatného Československa). Téma VIII. ročníku literární soutěže vyhlásil radní JMK pro kulturu Jiří Němec, zazněla přednáška *Tomáš Garrigue Masaryk, spisovatelé a básníci* z úst Mgr. Ireny Chovančíkové z Masarykova muzea v Hodoníně, hudební předěly obstarali žáci ZUŠ Židlochovice. Pozvání k autorskému čtení přijal Vojtěch Mašin ze Šakvic (3. místo II. kategorie v VII. ročníku soutěže).

Počet přihlášených účastníků celkem: 161

Z toho počet přihlášených účastníků v I. kategorii: 90

Z toho počet přihlášených účastníků v II. kategorii: 71

Počet hodnocených účastníků celkem: 154

Z toho počet hodnocených příspěvků v I. kategorii: 86

Z toho počet hodnocených příspěvků v II. kategorii: 68

Účast v literární soutěži byla vzhledem k minulým ročníkům vyšší (VI. ročník 90 přihlášených, VII. ročník 97, VIII. ročník 161 přihlášených). Posun lze přičíst jednak k lákavému tématu VIII. ročníku, zvýšenému zájmu o semináře tvůrčího psaní a rovněž propagaci prostřednictvím přímé spolupráce s odbory školství jednotlivých krajů.

Plných 41 % účastníků soutěže absolvovalo některý ze seminářů *Krocení literární múzy*. V minulém roce se opět přihlásilo nejvíce soutěžících z Jihomoravského kraje, „polepšil“ si zejména Kraj Vysočina, Ioni 2 soutěžící, letos 23. Přihlásilo se také více soutěžících z českých krajů, Jihočeský kraj 4, Ústecký kraj 4, Liberecký kraj 1, Středočeský kraj 3 a Hlavní město Praha rovněž tři soutěžící.

Výsledky VIII. ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy:

I. kategorie (12–15 let):

1. cena – Miroslava Vašíčková z Ujčova / příspěvek - Déšť /

2. cena Tereza Haluzková z Ivančic / příspěvek - Okamžik štěstí /

3. cena – Jan Albrecht z Klimkovic / příspěvek - Poslední třísky touhy /

Čestné uznání: Tereza Ottova z Prahy / příspěvek - O čem si máme povídat /

Čestné uznání: Aneta Ritterová ze Šakvic / příspěvek - Ztráta /

II. kategorie (16-19 let)

1. cena – Magdalena Špačková z Předklášteří / příspěvek - Horká čokoláda aneb o velkém štěstí pana Laštovičky /

2. cena – Kateřina Hurdálková ze Starovic / příspěvek – Poslední podzim /

3. cena Jana Koutná z Olomouce / příspěvek - Dandyho prchavý okamžiky /

Čestné uznání: Eliška Mainclová z Velkých Pavlovic / příspěvek - Bez nazvu lidské naděje /

Čestné uznání: Michaela Staňkova z Valašské Polanky / příspěvek - Dceřino štěstí/

Téma VIII. ročníku soutěže Okamžik štěstí vzešlo z loňského závěrečného hodnocení poroty, která navrhla zadání odlehčit a učinit je pro mladé autory aktuálnějším a inspirativnějším. Zamýšlený záměr se podařil, jakkoli se očekávané okamžiky štěstí často zrcadlily na pozadí dramatických i smutných příběhů. Ne všechny soutěžní texty ale takové náladě propadly. V některých se odrážela čirá a mladistvá radost ze všedních věcí, téma rovněž inspirovalo k zamýšlení se nad osobními i společenskými hodnotami.

K 22. říjnu 2014 byl vyhlášen IX. ročník literární soutěže. Tématem nového ročníku je „Všude dobře...“.

Uzávěrka příspěvků soutěže je 31. března 2015.

4. Návštěvnost

Muzeum Brněnska							
		Muzeum ve Šlapanicích	Podhorácké muzeum (muzeum + klášter)	Památník Mohyla míru	Muzeum v Ivančicích	Památník písemnictví na Moravě	Celkem
1.	Počet návštěvníků expozic a výstav organizace	3.478	11.028	24.758	909	14.919	55.092
z toho	za vstupné celé	407	3.798	9.051	104	1.751	15.111
	za vstupné snížené	2.323	5.651	13.706	593	6.633	28.906
	za vstupné zvýšené za speciální služby	0	0	0	0	0	0
	z toho za služby cizincům	0	0	0	0	0	0
	za seniorpasy	35	23	46	26	53	183
	neplatících	713	1.556	1.955	186	6.482	10.892

2.	Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím (z bodu č. 1)		1.698	617	397	0	1.976	4.688
	Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy		70	26	13	0	93	202
	z toho	pro děti a mládež	70	26	13	0	93	202
		pro seniory	0	0	0	0	0	0
		pro zdravotně handicapované	0	0	0	0	0	0
3.	Počet návštěvníků kulturně výchovných akcí, jichž je muzeum (galerie) pořadatelem (bez výkladu ve výstavních prostorách)		268	620	1.091	15	1.396	3.390
Počet	kulturně výchovných akcí	samostatná scénická vystoupení	0	0	0	0	2	2
		přednášky	5	0	0	1	0	6
		ostatní	5	1	5	0	9	20
	návštěvníků kulturně výchovných akcí	samostatných scénických vystoupení	0	0	0	0	102	102
		přednášek	113	0	0	15	0	128
		ostatních	155	620	1.091	0	1.294	3.160
4.	Počet účastníků symposií, konferencí a seminářů (pořádaných muzeem, galerií)		0	0	0	0	624	624
5.	Ostatní návštěvníci akcí pořádané pro jiné instituce		0	0	0	0	1.146	1.146
	Ostatní návštěvníci - badatelé		8	54	2	7	44	115
Návštěvnost za položky 1., 3. a 4. celkem			3.746	11.648	25.849	924	16.939	59.106

5. Vědeckovýzkumná činnost

V regionálním muzeu typu Muzea Brněnska, jehož personální obsazení je (zejména v oblasti prezentační či pedagogicko-lektorské – ale také pokud jde o vlastní odborné činnosti) nedostatečné, není vědeckovýzkumná činnost v pravém slova smyslu plně možná. Je třeba poznamenat, že vezmeme-li v úvahu náročnost (časovou nevyjímaje) sbírkotvorné a prezentační činnosti (příprava a realizace výstav a expozic), přípravy a realizace programů pro školy a nejrůznějších doprovodných akcí, administrativy atd., zbývá na skutečnou vědeckovýzkumnou činnost minimum času. Navzdory tomu usilují odborní pracovníci, správci sbírek, historici, etnologové, archeoložka, historička umění i konzervátoři v maximální možné míře o vlastní vědeckovýzkumnou činnost, včetně jejích adekvátních publikačních výstupů. Do vědeckovýzkumné činnosti se pracovníci poboček Muzea Brněnska zapojují buď samostatně v rámci své odbornosti či obsahu činnosti muzea nebo ve spolupráci s kolegy z jiných institucí či přímo s těmito organizacemi nebo úřady. Ve sběrných územích poboček Muzea Brněnska probíhala terénní dokumentace včetně fotodokumentace, cílený účelový výzkum, který do značné míry souvisel s přípravou vlastních výstav plánovaných na rok 2014. Po celý rok byly shromažďovány i materiály nesbírkové povahy do archivu poboček a rozšiřován specifický knižní fond regionální literatury a fotoarchiv.

V rámci odborné činnosti probíhaly v pobočkách, ve kterých to podmínky umožňovaly, odborné praxe studentů středních a vysokých škol z oborů vztahujících se k činnosti muzea (kromě historie, etnologie či dějin umění šlo také o muzejnictví, knihovnictví, pedagogiku či cestovní ruch). Byla zajištěna náplň

těchto praxí i metodické vedení a studentům byly poskytnuty konzultace i badatelská pomoc. Totéž se týkalo ročníkových, maturitních, bakalářských a magisterských prací studentů středních a vysokých škol. V této činnosti byly také uspokojovány potřeby a požadavky badatelů nejrůznějšího zaměření ve vztahu k regionu či tématu a obsahu muzejní činnosti.

S výsledky své vědeckovýzkumné činnosti, a to i na poli spolupráce s externími badateli, seznamovali v roce 2014 odborní pracovníci všech poboček laickou i odbornou veřejnost na konferencích, kongresech, seminářích, workshopech a podobně – a také prostřednictvím odborných příspěvků v každoročně vydávaném Sborníku Muzea Brněnska – jehož vydání se uskutečnilo i v září 2014.

Muzeum Brněnska vydalo *Sborník Muzea Brněnska 2014* v obvyklém formátu 15 x 22 cm, v rozsahu 144 stran se 169 ilustracemi; samostatnou přílohu tvořil: VIII. ročník literární soutěže Skrytá paměť Moravy v rozsahu 47 stran, 23 fotografií (ISBN 978-80-904397-8-8).

Z obsahu: Irena Ochrymčuková: Interaktivní výstavy *Klášteř Porta Coeli pověstmi opředen a Betlémy v Podhoráckém muzeu** Monika Hadová: Výroba replik středověké keramiky* Valentin Zbyňovský: Výstavy diel Alfonza Muchu v Japonsku* Martina Krajíčková: Šlapanické muzeum osmdesátileté* Martina Krajíčková: Rodné obci Alois Kalvoda. Okolnosti vzniku Kalvodova obrazu ve šlapanické sokolovně* Pavel Klimeš: Restaurování Kalvodova obrazu ve šlapanické sokolovně* Eliška Filipová: Fond výšivkových tiskátek ve sbírce Muzea ve Šlapanicích* Jiří Čalkovský: Knihy horenského práva obce Podolí* Stanislav Mrázek: Tělocvičný odbor „Orel“ a Jednota Československého Orla v Podolí u Brna* Vojen Drlík: Alois Musil jako žurnalista a zahraničněpolitický komentátor* Jiří David: Ohlédnutí za projektem „Digitalizace dokumentů v Jihomoravském kraji“* Monika Hadová: Napoleon v rouchu korunovačním* Petra Svobodová, Jaromír Hanák: Památková obnova Vily Löw-Beer a stálá expozice „Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat“

Zvláštní příloha: Literární soutěž pro mladé autory od 12 do 19 let "Skrytá paměť Moravy", téma „Okamžik štěstí“.

Ve všech tradičních řadách pokračovala ediční činnost Památníku písemnictví na Moravě: bulletin Libri de bibliotheca nostra (vyšel 1 x za rok v elektronické podobě) a informační leták Literka (11 x ročně), včetně letního dvojčísla.

Vzhledem k personálnímu obsazení v pracovním zařazení *archeolog* pro Muzeum Brněnska, muzeum neprovádí žádné archeologické výzkumy.

Pokud jde o jednotlivé pobočky, soustředila se v rámci plnění interních vědeckovýzkumných úkolů výzkumná, badatelská a dokumentační činnost v roce 2014, mimo vlastní svépomocnou digitalizaci, zejména na níže uvedené aktivity a témata:

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Etnoložka PhDr. Irena Ochrymčuková, historička umění Mgr. Martina Šviková do 30. 6. 2014, od 7. 7. Mgr. Hana Fadingerová a historik PhDr. Josef Zecpal se v roce 2014 věnovali zejména těmto vědeckovýzkumným a osvětovým úkolům:

- Výzkumná, badatelská a dokumentační činnost v rámci projektu *První světová válka*, který byl v průběhu roku rozšířen o další výstavní a dokumentační aktivity a zařazen do hlavního zájmu činnosti muzea do roku 2018;
- výzkumná, badatelská a dokumentační činnost přípravy výstavy *Zapomenutí svědkové dávné slávy* (Mgr. M.Šviková), *Sportovně a elegantně* (etnoložka, historik);
- zpracování pozůstalosti, soupis díla a dokumentace tvorby malíře B. Matala (Mgr. M. Šviková);
- příprava publikace *Lidové písně z Podhorácka* s výstupem v roce 2015 (etnoložka) a Katalog osobností Tišnovska projekt, zpracováváný průběžně od roku 2000 (historik);
- projekty *Záchrana nehmotného kulturního dědictví* a *Nositelé tradice lidových řemesel*, dále projekty *Hody na Tišnovsku*, *Masopust na Tišnovsku* (vše etnoložka);
- projekty *Tišnovské trhy, historie a současnost*, *Vlastenecké slavnosti na Tišnovsku* (historik, etnoložka);

- výběr podkladů a korektura 19. svazku knihy *Toulavá kamera* (s obsahem kláštera Porta coeli) autorů J. Maršálek – I. Toušlová – M. Podhorský (historik);
- příprava úvodního textu k obsahu publikace *Lidové písně z Podhorácka*, svazek III. : Tišnovsko a Bystřicko (etnoložka);
- odborný posudek na projekt „*Lidové písně na Podhorácku*“ pro účely vydání výše uvedené publikace. Posudek vypracován pro Muzeum Vysočiny Třebíč a brněnskou pobočku Etnologického ústavu AV ČR (historik);
- článek Mgr. M. Švikové o F. Štěpánovi v publikaci: *František Štěpán – grafika, kresba, malba* (autor Miroslav Pavlík);
- historik uveřejnil text *Proměny Tišnova* v publikaci: *Starosta František Müller a Müllerův dům. Proměny Tišnova na přelomu 19. a 20. století*;
- historik připravil krátký text do skládačky Podhorácké muzeum a cisterciácké opatství Porta coeli, kterou vydalo Muzeum Brněnska;
- historik napsal článek *Tak jsem sedl a napsal krátký text* do Věstníku Společnosti Anny Pammrové, číslo 59, červen 2014.

Pracovníci pobočky také uveřejnili další odborné články ve Sborníku Muzea Brněnska 2014 (viz výše) a v regionálních i celostátních periodikách a podali odborné informace do tuzemských sdělovacích prostředků – viz kapitola propagace.

Etnoložka i historik se věnovali metodické i odborné pomoci během celého roku v uvedených organizacích a spolcích: Dům dětí a mládeže Tišnov - trvalá spolupráce, konzultace, metodická pomoc; občanské sdružení Continuum Vitae - spolupráce a odborná a metodická pomoc na nejruznějších projektech; Muzeum města Tišnova- spolupráce, metodická a odborná pomoc; Město Tišnov – Kulturně – školská komise - členové.

Práce v oborových komisích:

v Obyčejové komisi Národopisné společnosti československé (etnoložka)

v Etnografické komisi AMG (etnoložka)

v Regionální komisi historiků Moravy a Slezska (historik)

Práce v nákupních komisích

Irena Ochrymčuková – tajemnice MB, člen v Uherském Hradišti a Hodoníně

Josef Zacpal – člen Muzeum města Brna (v roce 2014 komise nebyla)

Hana Fadingerová – člen Galerie výtvarného umění Hodonín

Konzultace, respektive metodická pomoc u studentských prací:

- diplomová práce studentky etnologie na FF MU v Brně P. Vašutové: Poválečný vývoj obce Heroltice, metodická pomoc, konzultace (etnoložka);
- bakalářská práce studentky VŠ obchodní a hotelové v Brně J. Chlupové: Využití folklorismu pro cestovní ruch, metodická pomoc, konzultace (etnoložka);
- semestrální práce studenta JAMU Jonáše Florian: Folklor a folklorismus, metodická pomoc, konzultace (etnoložka);
- seminární práce studenta VUT Brno, Fakulty elektrotechnické, Jana Chutného: Folklor na Tišnovsku, metodická pomoc, konzultace (etnoložka);
- bakalářská práce studenta FF MU v Brně Adama Havelky: Osobnost spisovatelky a filozofky Anny Pammrové, metodická pomoc, konzultace (historik)
- Ročníková práce studenta 2. ročníku Gymnázia v Tišnově Martina – Petra Tlustoše: Konec 2. světové války na Tišnovsku, metodická pomoc, konzultace (historik)

Účast na seminářích, školeních a konferencích:

- konference Obyčejové komise při České národopisné společnosti v Uherském Hradišti na téma Lidové léčitelství ve dnech 18. – 19. 6. 2014, diskusní příspěvek Lidové léčení dětí (etnoložka);
- zasedání Etnografické komise při AMG v Uherském Hradišti ve dnech 21. – 22. 10. 2014, referát Adventní setkání a jeho proměny v Podhoráckém muzeu (etnoložka);

- komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG, jarní zasedání ve Zlíně 28. 5. 2014 (historik);
- komise regionální historie Moravy a Slezska při AMG, seminář 1. – 3. 10. 2014 v Novém Jičíně (historik);
- konference Muzeum a proměny společnosti v Brně, kino Scala ve dnech 4. – 5. 11. 2014 (Mgr. Hana Fadingerová, konzervátorka);
- konference Praxe konzervování a restaurování uměleckořemeslných děl v zahraničí, Brno, Univerzitní kampus MU, 19. 6. 2014 (konzervátor);
- konference pro restaurátory, Brno, Univerzitní kampus MU 5. - 6. 2. 2014 (konzervátorka)
- Workshop Archeologie – nové poznatky v konzervování a restaurování, Olomouc, 20. – 21. 2. 2014 (konzervátorka)
- Konference Muzeo50, Brno, kino Scala, 25. – 26. 11. 2014 (konzervátorka)

MUZEUM V IVANČICÍCH

Činnost pracovníků byla zaměřena zejména na práci se sbírkami. K časově velmi náročným patřily práce v souvislosti s doplněním obrazových údajů do CES.

Účast na seminářích, školeních a konferencích:

- Účast na školení ohledně doplnění obrazových údajů do CES, které se uskutečnilo 3. 6. 2014 v Moravském zemském muzeu v Brně (M. Havlíčková, Mgr. M. Němečková);
- účast na VIII. celorepublikovém kolokviu Muzeum a proměny společnosti, které se uskutečnilo ve dnech 4. – 5. 11. 2014 v Brně (M. Havlíčková, Mgr. M. Němečková).

V pobočce se uskutečnilo 5 badatelských návštěv.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

S ohledem na personální obsazení pobočky a objem práce probíhala vědecko-výzkumná činnost především v souvislosti s přípravou výstav, zpracováním fondu a publikační činností.

Mgr. Martina Krajíčková (historik):

- Alois Kalvoda – v souvislosti s přípravou přednášky pro veřejnost v rámci cyklu k 80. výročí muzea a článku do Sborníku Muzea Brněnska (Rodné obci Alois Kalvoda – Okolnosti vzniku Kalvodova obrazu Život lidský na průčelí šlapanické sokolovny, Sborník MB 2014);
- dějiny města Šlapanice – v souvislosti s přípravou libreta výstavy *A léta běží... Šlapanice 1934–2014* a článku do Sborníku Muzea Brněnska (Šlapanické muzeum osmdesátileté, Sborník MB 2014);
- B. M. Eliášová, kulturní dějiny Japonska – v souvislosti s přípravou výstavy *Dálky s vůní sakury* (2014);
- konzultační činnost (práce s badateli);
- lektorská činnost.

Mgr. Simona Faberová (etnolog):

- Vývoj péče o dítě v období 1850 – 1950 v souvislosti s doplněním výstavy a přípravou doprovodných programů – výstava *Dítě, dětství, mateřství*;
- dějiny města Šlapanice – v souvislosti s přípravou libreta výstavy *A léta běží... Šlapanice 1934–2014*;
- historie výroby hraček – v souvislosti s přípravou libreta výstavy *Není dítě bez medvídka*;
- příprava workshopu a přednášky Šlapanická výšivka a výšivková tiskátka (spolu s E. Filipovou);
- účast na workshopu klasické filmové animace „Aby věci ožily“, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně;
- studie „Muzea v přírodě a jejich možné inspirace“ ve sborníku *Museum vivum* (roč. IX., 2014);
- konzultační činnost (práce s badateli);
- lektorská činnost;

Mgr. Klára Sovová (archeolog MB):

- Studium pramenů a literatury v souvislosti s vybranými archeologickými lokalitami okresu Brno – venkov (halštatské sídliště Kuřim, Šlapanice);

- povrchový průzkum na vybraných lokalitách ve Šlapanicích a okolí;
- studium archivních pramenů v souvislosti se zpracováním starého ivančického fondu;
- provedení předstihového záchranného výzkumu při rekonstrukci Celnice (Lůw Beerovy vily);
- účast na semináři o experimentální archeologii;
- detektoringu v archeologii;
- účast na konferenci Archeologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku v roce 2013;
- lektorská činnost;
- konzultační činnost (práce s badateli a studenty historických oborů)
- tajemnice Jihomoravské archeologické regionální komise.

V pobočce se uskutečnilo 8 badatelských návštěv.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

V oblasti vědeckovýzkumné činnosti je pobočka limitována personálním obsazením, zejména potřebou zabezpečit primárně běžný provoz muzea. Přesto se však snaží v rámci daných možností působit i v této oblasti.

Probíhala heuristická činnost (studium pramenů a literatury) za účelem zkvalitňování služeb poskytovaných návštěvníkům a také za účelem příprav temporárních výstav a odborných článků. Pokračovala činnost v získávání informací o významných uměleckých, kulturních nebo společenských počinech, jež byly inspirovány bitvou u Slavkova. Vědeckovýzkumná činnost byla realizována také v oblasti práce s dětmi.

- Nový správce sbírky Památníku Mohyla míru kurátor – historik, zástupce ředitele pro odbornou činnost Mgr. Josef Večeřa se seznámil se sbírkovým fondem a při jeho převzetí provedl (spolu s PhDr. J. Hanákem a Mgr. M. Jirečkem, Ph.D.) mimořádnou inventarizaci. Svoji pozornost upřel i k přípravě krátkodobé výstavy fotografií M. Budíkové (kterou se však z důvodů dlouhodobé nemoci autorky nepodařilo zrealizovat) v sále pavilonu památníku (viz výše).
- Nový kastelán, vedoucí pobočky Památník Mohyla míru Mgr. Miroslav Jireček, Ph.D. prováděl intenzivní heuristickou činnost problematiky, již je pobočka muzea věnována tak, aby se do budoucna mohl věnovat vědeckovýzkumné činnosti v této oblasti. Zaměřil se také na oblast práce s dětmi a školami, kterou bude do budoucna na pobočce rozvíjet.

Účast na seminářích, školeních, konferencích a jiných aktivitách (řazeno dle data):

- účast na pracovním setkání Evropské federace napoleonských měst k přípravě projektu Evropské kulturní trasy s názvem "Destination Napoleon", které se uskutečnilo v Jeně (Německo) ve dnech 10. - 11. 4. 2014 (Mgr. J. Večeřa);
- účast na prezentaci Databanky kulturních projektů v rámci projektu Porta culturae v Třebíči 21. 5. 2014 (Mgr. J. Večeřa);
- účast na setkání Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG ve Zlíně 28. 5. 2014 (Mgr. J. Večeřa);
- účast na VIII. celorepublikovém kolokviu Muzeum a proměny společnosti v Brně 4. - 5. 11. 2014 (Mgr. J. Večeřa);
- účast na mezinárodní vědecké muzeologické konferenci Muzeo50 v Brně 25. - 26. 11. 2014 (Mgr. J. Večeřa);
- účast na odborném semináři Komise regionální historie Moravy a Slezska v Novém Jičíně 1. - 3. 10. 2014 (Mgr. J. Večeřa);

V pobočce se uskutečnily 2 badatelské návštěvy.

PAMÁTNÍK PÍSEMŇICTVÍ NA MORAVĚ

Ve vědeckovýzkumné činnosti byla v souvislosti s přípravami výstav odborně zpracována níže uvedená témata:

- 1/ Regionální kuchařky a recepty jako doklady doby a životního stylu, odraz v lidovém umění
- 2/ Mravoučná role zvířecích hrdinů v moravské literatuře

3/ Literární publicistika 2. poloviny 20. stol. a její vliv na společenský vývoj

Pokud jde o dlouhodobé individuální vědecké výzkumy, šlo o tyto úkoly a témata:

- kurátor - historik literatury PaedDr. Libor Kalina (vedoucí pobočky) se zaměřil na: *Odkaz moravských autorů 2. pol. 20. století*;
- kurátorky - literární historičky Mgr. Martina Kloudová a Mgr. Petra Pichlová se zaměřily na *moravskou literaturu v nářečích, literaturu pro děti, moravské ženské časopisectví, starší českou a moravskou literaturu*;
- kurátorka - literární historička Bc. Kristýna Cimalová se zaměřila na *česko-německý literární kontext, metodologii a praxi tvůrčího psaní, českou a moravskou literaturu 20. století*.

Dále se pozornost zaměřila na:

- organizaci a přípravu sympózia „Host do domu a 21. století“ (uskuteční se 20. 3. 2015);
- přípravu odborných příspěvků - článků do Sborníku Muzea Brněnska 2014;
- pokračování katalogizace ivančické sbírkové knihovny a benediktinské knihovny.

V pobočce se uskutečnilo 54 badatelských návštěv.

Knihovna Muzea Brněnska a Knihovna Benediktinského opatství Rajhrad

Úkolem odborného knihovníka Mgr. J. Davida bylo pokračování v současných dlouhodobých projektech. Pracovníci knihovny zpracovávali také další individuální dlouhodobé vědeckovýzkumné úkoly, jako:

- odborný knihovník Mgr. J. David - *problematika digitalizace a její dlouhodobá koncepce, bibliografie, historiografie benediktinského knihovního fondu*;
- knihovnice Eva Hofírková, DiS. - *odborné zpracování knihovního fondu ivančického muzea*.

Odborní pracovníci se účastnili aktivně konferencí, PaedDr. Libor Kalina, Mgr. Jiří David, Mgr. Kristýna Cimalová, Mgr. Martina Kloudová, Mgr. Petra Pichlová publikovali v různých titulech (Duha, Host, Kam, Věstník AMG).

Nejvýznamnější individuální výstupy:

Mgr. Jiří David, *Ohlédnutí za projektem digitalizace dokumentů v Jihomoravském kraji*. Sborník Muzea Brněnska 2014, s. 111-119.

Mgr. Jiří David, *Digitalizace dokumentů v Jihomoravském kraji*. (Referát na odborném semináři Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG, Muzeum Novojičínka, 1.-3. října 2014).

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

Vědeckovýzkumná činnost obou historiků-kurátorů byla zaměřena, v souvislosti s přípravou nové expozice, na téma rodina Löw-Beerů – jejich společenské, hospodářské a kulturní aktivity. Rešerše z odborné literatury, archivních, hmotných, obrazových a filmových pramenů. Kurátoři se aktivně účastnili popularizační akce ve Svitávce a dvou odborných konferencí (viz níže) a jarního a podzimního semináře pořádaného Židovskou obcí v Brně. Rovněž se zúčastnili odborného semináře Komise regionální historie Moravy a Slezska v Novém Jičíně v termínu 1. - 3. 10. 2014.

Vila Löw-Beer (historie, památková obnova a budoucí náplň) byla prezentována na několika popularizačních (Slavnost Löw-Beerových vil ve Svitávce, 30. 8. 2014), ale i odborných akcích (mezinárodní konference K historii průmyslu a techniky na Moravě a ve Slezsku II. pořádaná Technickým muzeem v Brně, 29. 10. 2014 a konference při příležitosti otevření Vily Stiassni v Brně, 11. 11. 2014 – vždy společný příspěvek Mgr. Petry Svobodové a PhDr. Jaromíra Hanáka).

Nejvýznamnější individuální výstupy:

V září 2014 vydalo Muzeum Brněnska *Sborník Muzea Brněnska 2014*, do něhož přispěli svým odborným příspěvkem společně Mgr. Petra Svobodová Ph.D. a PhDr. Jaromír Hanák (*Historie a současnost Vily Löw-Beer*); tento příspěvek byl vydán také jako samostatný separát. P. Svobodová přispěla kapitolou o historii a architektuře Vily Löw-Beer do publikace *Löw-Beerovy vily a příběh jedné podnikatelské rodiny* (ed.) Vl. Velešík st., Boskovice a Svitavy 2014. V roce 2014 byla připravena a redakčně zpracována

publikace *Průvodce Vilou Löw-Beer v Brně*; byl vypracován rozpočet nákladů na přípravu a tisk publikace, autorsky a editorsky se na ní podíleli P. Svobodová a J. Hanák, své příspěvky dodali i externí spolupracovníci I. Černá, D. Černoušková, V. Hnídková a P. Mertová.

6. Knihovní fond

Muzeum Brněnska, příspěvková organizace, spravuje knižní fond Knihovny **Muzea Brněnska**, registrovaný u Ministerstva kultury pod ev. č. 6205/2005, a knižní fond **Knihovny Benediktinského opatství v Rajhradě**, registrovaný pod ev. č. 6206/2005. Obě knihovny jsou organizačně začleněny do Památníku písemnictví na Moravě.

Digitalizace:

Na začátku roku 2014 bylo realizováno zpřístupnění digitálních dat z Digitalizačního projektu Jihomoravského kraje, ukončeného v předcházejícím roce. Bylo nutné nalézt způsob, jak digitalizované tituly vhodnou formou (např. při zohlednění autorského práva) dostat k odborné i laické veřejnosti a současně umožnit jejich prohlížení pracovníkům a badatelům na pobočkách Muzea Brněnska. Řešení bylo nalezeno ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou, která na základě své funkce krajské knihovny umístila digitalizovaná data do své digitální knihovny. K předání dat a otestování provozu došlo na začátku roku, později stejné řešení zvolilo i Regionální muzeum v Mikulově. Celý Digitalizační projekt JmK propagoval odborný knihovník Mgr. J. David formou souhrnné zprávy ve Sborníku Muzea Brněnska 2014 a příspěvkem na odborném semináři Komise regionální historie AMG (1. 11. 2014).

Digitalizační aktivity pokračovaly dalším ročníkem dotačního programu VISK 6, jehož poskytovatelem je Ministerstvo kultury ČR. Knihovna Muzea Brněnska získala dotaci ve výši 95.000,- Kč na projekt Digitalizace rukopisů R 22, R 386, R 347 a R 351 z fondu Knihovny Benediktinského opatství v Rajhradě. Bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele, díky čemuž došlo k ušetření původně plánovaných prostředků a na základě souhlasu poskytovatele dotace byl projekt rozšířen o další 4 rukopisy z téhož fondu: R 425, R 430, R 409 a R 583. Jedná se o iluminované středověké liturgické a teologické rukopisy z 13. – 15. století, výjimku tvoří pouze rkp. R 583, který představuje sborník vzácných autografů humanistického básníka Jana Rosina Žateckého z 16. století. Celkem v rámci projektu vzniklo 2868 digitálních obrazů, které byly zpřístupněny v digitální knihovně Manuscriptorium.

Katalogizace:

Vedle katalogizace běžných přírůstků nadále probíhalo zpracovávání fondu Knihovny Benediktinského opatství, především sbírky periodik a tisků z 19. století. Pokračovala spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou na katalogizaci historického sálu knihovny, která bude v r. 2015 dokončena. Velké penzum katalogizačních prací si vyžádalo dnes již dokončené zpracování knižní akvizice z roku 2013, tzv. knihovny básníka Josefa Suchého, na podzim pak knihovna převzala část knižní pozůstalosti brněnského architekta Františka Kalivody. Kalivodova knihovna představuje dlouhodobou zápůjčku Muzea Brněnska z Muzea města Brna a bude umístěna na pobočce Vila Löw Beer. Knihovna Muzea Brněnska knihy zkatalogizovala, opatřila identifikačními znaky (signatura, čárový kód aj.) a bude asistovat při jejich fyzickém umístění ve Vile Löw Beer.

Celkový počet zkatalogizovaných neperiodických publikací (přidělených př. č. v roce 2014) činil 1.659 titulů, z toho nová katalogizace benediktinské knihovny tvořila 349 titulů, katalogizace Knihovny Muzea Brněnska 1 310 titulů. V oblasti periodik bylo přiděleno 3 923 nových př. č., z čehož na benediktinskou knihovnu připadá 3 641 př. čísel. Knižní nesebírkové akvizice Knihovny Muzea Brněnska v r. 2014 čítaly celkem 530 titulů, do sbírkové knihovny Památníku písemnictví na Moravě přibylo 369 titulů, z knihovny Františka Kalivody bylo zpracováno 411 titulů.

Náklady na knižní fond tvořily 40.709,00 Kč. Nákup časopisů a novin se děje především formou předplatného pro jednotlivé pobočky, celková částka za předplatné činila 11.923,00 Kč.

Knihovna pro prezenční výpůjčky knih zaznamenala 54 uživatelů, pro které realizovala celkem 222 knižních výpůjček.

Další aktivity:

Odborný knihovník Mgr. Jiří David se aktivně zapojuje do fungování profesního sdružení – Knihovnické komise při Asociaci muzeí a galerií ČR. V jejím rámci organizoval jedno setkání muzejních knihovníků v rámci Jihomoravského kraje a spoluorganizoval společné setkání v rámci Jihomoravského a Zlínského kraje. Od podzimu roku 2014 se podílí na organizaci tří denního odborného semináře KK AMG, který proběhne v září 2015 v Brně.

V rámci Památníku písemnictví na Moravě připravil odborný knihovník Mgr. J. David výstavu grafických partitur s názvem Grahamovy noty a Janáčkův klavír a kurátorsky se podílel na výstavě Host do domu – Sen o svobodě.

Přehled zpracování provozu knihovny za rok 2014 je v příloze č. 2 této zprávy.

7. Propagace

Počátkem ledna 2014 – před zahájením veletrhů Go a Regiontour - byl vydán *informační leták Muzeum Brněnska v roce 2014* obsahující základní informace potřebné pro potenciální návštěvníky muzea včetně adres a kontaktů, otevírací doby, plánu výstav a dalších aktivit; leták byl vydán v češtině a v angličtině.

Samostatné informační letáky existují (v češtině, angličtině a němčině, pro Památník Mohyla míru také ve francouzštině a ruštině) pro Podhorácké muzeum, Památník písemnictví na Moravě a pro Památník Mohyla míru). V roce 2014 došlo k novému vydání propagačního letáku *Podhorácké muzeum a cisterciácké opatství Porta coeli*.

V roce 2014 došlo k vydání již tradičního *Sborníku Muzea Brněnska 2014*, současně byla vydána, jako samostatná příloha sborníku, publikace o literární soutěži "*Skrytá paměť Moravy*" - viz výše.

Webové stránky muzea www.muzeumbrnenska.cz byly v průběhu roku průběžně aktualizovány o nové informace k pobočkám (k jejich činnosti, k expozicím a výstavám). Webové stránky rozsáhle informovaly také o organizaci literární soutěže *Skrytá paměť Moravy* a o seminářích pro potenciální autory (účastníky soutěže) *Krocení literární múzy*.

Pokračovalo pravidelné rozesílání tiskových zpráv novinářům, do regionálních i celorepublikových periodik, tiskovým agenturám i zřizovateli; tiskové zprávy byly zveřejňovány na webových stránkách muzea.

K propagaci byl v druhé polovině roku 2014 založen nový *facebookový profil* Muzea Brněnska, který slouží k rychlé propagaci a komunikaci s návštěvníky.

Prezentaci a zmínky o Muzeu Brněnska se dařilo umísťovat také na bezplatné weby regionálního i celorepublikového dosahu, orientované na cestovní ruch a volnočasové aktivity.

Muzeum Brněnska bylo opakovaně prezentováno rovněž na jednom z nejsledovanějších internetových informačních portálů *Novinky.cz / Vaše zprávy* (články Mgr. Petry Svobodové).

Ke všem výstavám byly vydány *samostatné plakáty a pozvánky*, k několika výstavám také *propagační letáčky*, k většině výstav byly zhotoveny *transparenty* na budovy muzeí; pozvánky byly adresovány všem *redakcím hromadných sdělovacích prostředků*, ale mimo jiné specificky také školám v okruhu působnosti muzea – těm byly při výjezdech odborných pracovníků také předávány osobně. Propagace všech akcí muzea probíhala prvotně na webu Muzea Brněnska, dále byly rozesílány elektronické pozvánky.

K některým výstavám byly vydány zvláštní letáky, které byly distribuovány v partnerských institucích (Moravské zemské muzeum, Mahenova knihovna v Brně, Moravské zemské muzeum, Technické muzeum v Brně, Muzeum města Brna atd.) a na dalších obdobných místech.

Pravidelné měsíční informace o expozicích, výstavách a dalších akcích Muzea Brněnska byly zasílány těmto *specializovaným periodikům*, kde jsou uveřejňovány: Kam v Brně, Metro (Brno), Česká kultura, Program Brněnsko, Listy jižní Moravy, KULT, ProBrněnsko.

Všechny výstavy, další akce i informace ke konkrétní práci jednotlivých odborných pracovníků byly *propagovány v celostátním a regionálním tisku a dalších sdělovacích prostředcích* (Brněnský deník rovnost, Vox, Tišnovský zpravodaj, Šlapanický zpravodaj, Rádio Proglas, Český rozhlas Brno, České televize, MF Dnes, MF Dnes – příloha, Jihomoravské listy, BTV, brněnská TV1, šlapanická TV 21, tišnovská a ivančická televize, Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky).

Odborní pracovníci publikovali články také v místních obecních zpravodajích a sbornících.

V roce 2014 byla zrealizována inzerce všech poboček Muzea Brněnska v celostátně nejčtenějších novinách Deník (ve formátu propagačního textu a vstupenky 1 + 1 zdarma) a v Mladé frontě.

Kladně bylo hodnoceno i využití reklamních spotů (pro Památník Mohyla míru i pro Památník písemnictví na Moravě) v rádiu Kiss Hády. Po celých 14 dní (1 týden PMM + 1 týden PPM) byly vysílány spoty zvoucí k návštěvě obou míst. Reklama se objevila také na facebookovém profilu rádia, který má vysokou sledovanost a tudíž široký propagační dopad týkající se obou památníků.

Samostatnou kapitolu v propagaci tvořila akce *Muzejní noc*, která byla široce propagována jak vlastními silami, tak v rámci společné propagace muzeí v Brně.

Muzeum Brněnska (Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě) bylo nadále zapojeno do projektu *Top výletní cíle*, který představuje přeshraniční spolupráci s Dolním Rakouskem. Propagační materiály projektu byly distribuovány do TIC a KIC v regionu. V roce 2014 došlo také k vyhodnocení kvality jednotlivých Top výletních cílů zapojených do projektu. Oba výše uvedené památníky dosáhly v hodnocení výborných výsledků - Památník písemnictví na Moravě se z 30 hodnocených Top výletních cílů umístil spolu s Moravským krasem na prvním místě a Památník Mohyla míru hned na místě druhém. Oba památníky získaly za tato skvělá umístění Certifikáty kvality, které na tiskové konferenci v Brně slavnostně převzal ředitel organizace Mgr. Antonín Reček.

Muzeum Brněnska (Památník Mohyla míru a Památník písemnictví na Moravě) pokračovalo v zapojení do projektu MYCENTROPE Erlebnis-Karte. Jde o poskytnutí slevové karty pro vstupy do obou památníků, které lze zakoupit na kontaktních místech v Rakousku. Projekt za českou stranu zajišťuje SNIP & CO, reklamní společnost, s.r.o. v Brně.

Muzeum Brněnska se opět zúčastnilo Knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě.

Mimo výše uvedené bylo v rámci propagace na pobočkách realizováno:

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Zvláštní pozornost byla tradičně věnována propagaci doprovodných programů pro školy. Školám byly zaslány elektronické i tištěné podklady se specifikací programů pro školy k jednotlivým výstavám, včetně fotografií z výstavy, a to opakovaně v průběhu trvání výstavy. Stejným způsobem byla cíleně osloována také centra volného času, skautské oddíly a jiné volnočasové organizace pro děti a mládež. Byla dále rozšiřována databáze školských i volnočasových zařízení – potencionálních návštěvníků.

Profilová výstava sezóny *Dálky s vůní sakury* byla propagována také formou letáků ve vozech brněnské MHD.

K propagaci všech akcí souvisejících s 80. výročí založení muzea vytvořili pracovníci šlapanického muzea autorské animované video, které bylo prezentováno na webu muzea, webu města Šlapanic, kanálu Youtube a ve výstavních prostorách muzea.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

Nabídka upomínkových předmětů obohatila v roce 2014 turistická vizitka pojmenovaná „Památník písemnictví na Moravě - historie moravské literatury od počátků po současnost v areálu kláštera Rajhrad“, která nese obrázek historické knihovny.

Památník samostatně zajistil vydání plakátů ve formátu A2 k výstavám *Od Ferdy po Jonatána*, *Grahamovy noty* a *Host do domu*, jejichž prostřednictvím s využitím výlepové služby informoval o těchto výstavách obyvatele a návštěvníky Brna. Vlastními silami připravil k ostatním výstavám a akcím plakáty formátu A3 a A4, které aktivně pracovníci památníku distribuují na řadu míst v Brně a spádové oblasti (knihovny, školy, restaurace, úřady a instituce). Dlouhodobě památník využívá k propagaci v místě vlastní samostatnou vývěsní skříňku v centru Rajhradu.

Bulletin Literka v tištěné podobě (A5) je zasílán spolu s pozvánkami a letáčky na adresář VIP partnerů památníku, který se postupně daří omezovat v rámci úspor prostředků ve prospěch moderní elektronické komunikace.

K profilové výstavě *Host do domu – Sen o svobodě* byl vydán obsažný katalog. Výstavu a vlastně i celou činnost památníku budou v následujícím období propagovat jak filmový záznam bohatě navštívené

vernisaže, tak i „malometrážní“ filmový dokument, pojednávající o vzniku a profilu dané výstavy, která byla také propagována bezplatnou upoutávkou v bulletinu Libri prohibiti a také v literárním časopisu Host.

Pokud jde o print média, dařilo se památníku zařadit základní informace v denících s jihomoravskou mutací, významný byl zájem literárního měsíčníku Host a Kvě-buletýnu Sdružení Q.

Informace o památníku byly vkládány i na portály Česká literatura a Vaše literatura, významnou pomocí byla propagace prostřednictvím projektu Top výletní cíle a na dalších portálech o turistice a cestovním ruchu.

V roce 2014 se započalo s elektronickým zasíláním informačního bulletinu Literka ve formě newsletteru s přímými webovými odkazy na aktuální výstavy a akce. K efektivní virtuální komunikaci se svými partnery a návštěvníky památník využívá mimo jiné také plánovacího nástroje Doodle, který automaticky „přetváří“ jednotné zadání do formy adresného dopisu s modifikovaným oslovením. Daří se tak nejen snižovat náklady na distribuci Literky poštou, ale současně významným způsobem zvyšovat její elektronický „náklad“.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

Pomocí emailů adresovaných na školy v okolí muzea památník propagoval nejen stálé expozice, ale také vzdělávací aktivity nabízené pobočkou (dětské dílny a pracovní listy – viz výše). Vzhledem ke kladné odezvě ze strany škol bude v těchto aktivitách pokračovat také v dalším roce a osloví i školy v širším okolí památníku.

Aktivně se snažili prezentovat pobočku také cíleným oslovením dalších skupin - budoucích učitelů dějepisu (kteří by muzeum mohli v budoucnu navštívit se svými žáky) pomocí propagačních materiálů na příslušné katedře VŠ připravující budoucí učitele.

V neposlední řadě je třeba připomenout natáčení krátkých pořadů a spotů v Památníku Mohyla míru. Zaznamenána byla slavnostní vernisáž obrazu Císařovna Josefina (viz výše). Autorem videa je TV M Produkce Pavel Had a Regionální rozvojová agentura jižní Moravy. Video je dostupné zde: <https://www.youtube.com/watch?v=a5IridXCank&feature=youtu.be>

U příležitosti návštěvy paní Bystrické (dcery architekta pomníku na Žuráni V. Kerharta) v Památníku Mohyla míru bylo panem Klevetou (Videostudio Alka) - vytvořeno DVD, na němž je mimo jiné zaznamenána návštěva Památníku Mohyla míru (DVD je k dispozici u správce sbírky).

Památník Mohyla míru distribuoval také propagační materiály spojené s dalšími turistickými cíli (i pobočkami Muzea Brněnska) a napomáhal tak k propagaci spolupracujících partnerů.

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Zvláštní pozornost byla také věnována propagaci doprovodných programů pro školy ve školách regionu (základní a mateřské školy a gymnázium v Tišnově, ZŠ a MŠ v Předklášteří, ZŠ v Lomnici, Nedvědici, Doubravníku, Žďarci, Dolních Loučkách, Drásově, Kuřimi, Čebíně, Veverské Bítýšce, Lažánkách, Deblíně).

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

V roce 2014 byla propagována jako součást letáku k projektu „Löw-Beerovy vily“ financované MAS Boskovice a MAS PLUS Svitavy, v rámci tohoto projektu jsou informace o vile dostupné i na webových stránkách www.low-beerovy-vily.cz. V roce 2014 byly připraveny ke spuštění i samostatné webové stránky www.vilalowbeer.cz. Muzeem Brněnska byl vydán i samostatný leták Vila Löw-Beer v české a anglické verzi.

8. Plánování a řízení

PLÁNOVÁNÍ:

Činnost Muzea Brněnska probíhala v souladu s Plánem činnosti příspěvkové organizace na rok 2014 a to jak v hlavní činnosti, v doplňkové činnosti tak i v oblasti péče o majetek.

Již po několik let konstatujeme, že muzeum jako celek trpí stále nedostatkem depozitárních prostor pro uložení předmětů nesbírkové povahy, tak u sbírkových předmětů většího formátu (pobočky nadále musí

odmítat větší, ale i menší vzácné formáty předmětů sbírkové povahy, které by velmi vhodně doplnily stávající sbírkový fond), zejména deponičních prostor pro uložení archeologických sbírek. Jak však již uvedeno výše, díky velkému úsilí zřizovatele se v prosinci roku 2014 podařilo darem od obce Předklášteří získat budovu bývalé zvláštní školy (Bauerova vila), ve které se plánuje vybudování moderních archeologických i muzejních deponičů i vytvoření dílen pro konzervátorské a restaurátorské účely.

Ve všech pobočkách probíhaly různé revize v různých oblastech (stanovené zákony, vyhláškami, servisními smlouvami apod.).

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Nepodařilo se vyřešit prostorové problémy, a to především u sbírkových předmětů většího formátu a u výstavního fundusu. V souvislosti s tím alespoň pokračovaly úpravy velkého sálu v patře budovy.

Nepodařilo se ani zahájit kroky k vyřešení dlouhodobého problému provozu veřejných WC, a to nejen v zimním období.

Nebyla vyřešena výměna bezpečnostních mříží do deponičů č. 1 – 3 a do oken deponičů č. 5 a 6.

Nepodařilo se realizovat instalaci propagačních reklamních ploch v Tišnově a v Předklášteří.

Dne 4. 12. 2014 byla zřizovatelem Muzea Brněnska předána budova bývalé zvláštní školy v Předklášteří za účelem vybudování moderních archeologických deponičních prostor. Objekt byl přidělen v rámci organizačního schématu muzea pod muzejní pobočku Podhorácké muzeum.

V roce 2014 byly zahájeny práce na projektu, který bude pokračovat v roce 2015:

a) „Podhorácké muzeum - vybavení restaurátorské dílny“

MUZEUM V IVANČICÍCH

Dlouhodobě trpí nedostatkem odborných pracovníků (akutně kurátorem – etnologem, dokumentátorem pro zpracování sbírek – viz podkapitola Řízení) a především vlastními prostorami pro výstavní činnost; často je odborná činnost Muzea v Ivančicích u veřejnosti zaměňována s činností městské příspěvkové organizace KIC Ivančice, která - mnohdy neodborně a do určité míry nahodile - provádí výstavní činnost v galerii Památníku Alfonse Muchy;

I tady se projevuje naprostý nedostatek deponičů pro uložení archeologických sbírek (pro příjem těchto sbírek byl vyhlášen „stop stav“).

V roce 2014 se nepodařilo z kapacitních důvodů realizovat projekt „Muzeum v Ivančicích - II. etapa práce s fragmenty hrobového oděvu Jana Diviše ze Žerotína (+1616) - konzervování a restaurování oděvu a střevíce“ a byl přesunut do roku 2015.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

V roce 2014 se nepodařilo vyřešit dlouhodobé nedostatečné personální obsazení pobočky. Odborné pracovníce se v zájmu prezentace – výstavní činnosti a spolupráce se školami mohou jen minimálně věnovat jádru své pracovní činnosti – činnosti sbírkotvorné. Dodržet tyto povinnosti bez přijetí dalšího pracovníka se jeví jako nespelnitelné (viz podkapitola Řízení).

Stále se jeví potřeba vyřešit ochranu expozice kočárů a zabezpečení vstupu muzea kamerovým systémem. Nadále bohužel trvá také naprostý nedostatek deponičních prostor pro uložení sbírkových předmětů, včetně těch archeologických.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU

V roce 2014 bylo nainstalováno uzamykatelné železné kování pro zabezpečení studny v areálu památníku. Došlo také k dovybavení kavárny PMM (dokoupen byl: nerezový stůl, barová lednička i varná konvice).

Během roku probíhaly různé opravy multimediální expozice „Bitva tří císařů Slavkov / Austerlitz 1805“ a bylo zakoupeno nové vybavení (DVD přehrávače, lampy do projektorů). Pro místnost „Před bitvou“ byl zakoupen a instalován nový červený koberec.

V novém pavilonu byla opravena i jedna ze stínících rolet.

Pro dětské dílny v pavilonu muzea byly zakoupeny dva rozkládací flipcharty a drobný materiál pro realizaci dětských dílen (látky, sponky apod.).

Proběhla také kompletní rekonstrukce repliky rakouského tříliberního děla systém Liechtenstein, vzor 1753, umístěného v areálu památníku.

V závislosti na nabídce dodavatelů byla doplněna již tak široká nabídka suvenýrů nabízených jak v suvenýrovém obchodě, tak v kavárně MM.

V roce 2014 byly zahájeny práce na projektech, které budou pokračovat v roce 2015:

- a) "Památník Mohyla míru – rekonstrukce části muzea – havárie (odstranění havarijního stavu)"
- b) „Památník Mohyla míru – obnova interiéru kaple a ošetření vnějšího pláště kaple“
- c) „Památník Mohyla míru – I. etapa úprav areálu Prateckého kopce v okolí Památníku Mohyla míru“
- d) „Památník Mohyla míru – modernizace stávající expozice "Bitva tří císařů - Slavkov / Austerlitz"

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ

V roce 2014 byla připravena modernizace staroslověnské části stálé expozice. Podobným způsobem by následně měla být zhodnocena vykonaná práce na literární topografii, která si vyžádá nejen další odborné úsilí knihovníků a kurátorů, ale i investiční náklady spojené s pořízením odpovídající prezentační technologie, jak po stránce vlastního zařízení (hardware), tak i programového prostředí (software).

Klimatizace trezoru rukopisů, osvětlení historického sálu benediktinské knihovny, materiál a nástroje k ošetřování knihovního fondu budou další důležité úkoly pro rok 2015, které se v roce 2014 nepodařilo zrealizovat. Přiřadit k nim lze také úpravu zázemí pro zaměstnance v 1. patře tak, aby vzniklo samostatné sociální zařízení a samostatná kuchyňka se šatnou a jídelnou, podobně jako dovybavení vstupních prostor nové pokladny o prodejní regál, což je nutným předpokladem pro případné rozšíření a další zkvalitnění nabídky zboží a upomínkových předmětů pro návštěvníky.

V roce 2014 byly zahájeny práce na projektech, které budou pokračovat v roce 2015:

- a) "Památník písemnictví na Moravě - Staroslověnština - modernizace a rozšíření stálé literární expozice".

VILA LÖW-BEER V BRNĚ

Dne 26. 11. 2014 byl vydán „kolaudační souhlas“ a následně proběhlo převzetí objektu vily a zahrady od zhotovitele obnovy stavební firmy Tocháček, spol. s r.o. Tímto byla dokončena stavební obnova kulturní památky – vily a přilehlé zahrady z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod, oblast podpory 2.1 Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch, který realizoval Jihomoravský kraj pod názvem projektu „Obnova secesní památky – vila a život rodiny Löw-Beerů“. Vila se stala nejmladší pobočkou Muzea Brněnska a bude v ní umístěna nová muzejní expozice, knihovna a zázemí pro zaměstnance, včetně vedení muzea.

Již v roce 2014 započala příprava muzejní expozice s názvem „Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat“ (jejíž literární scénář zpracovala historička umění Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D). Současně s tím na základě veřejného výběrového řízení byl vybrán architekt expozice Ing. arch. Ladislav Vlachynský z projekční společnosti Ateliér 90 s.r.o.

V areálu Vily Löw-Beer je nejen samotný objekt vily a zahrady, ale další objekt tzv. zahradní domek (kočárovna – celnice). Jeho stavební obnova byla zahájena 15.4.2014, kolaudace proběhla 26.11.2014, zhotovitelem rekonstrukce byla stavební firma Tocháček, spol. s r.o. a byla realizována z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod, oblast podpory 2.1 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch. Objednatelem bylo Muzeum Brněnska, příspěvková organizace.

Cíle využití zahradního domku budou: v přízemí občerstvení (kavárna) a v patře výstavní (seminární) místnost. Výstavní místnost bude sloužit pro krátkodobé výstavy a pro pořádání seminářů, přednášek a workshopů, jež budou rozvíjet výstavní témata.

V roce 2014 byly zahájeny práce na projektu, který bude pokračovat v roce 2015:

- a) „Vila Löw-Beer - vydání publikace pro potřeby návštěvníků návštěvnického centra a expozice v rekonstruované Vile Löw-Beer“.

ŘÍZENÍ

Personální obsazení v Muzeu Brněnska ani v roce 2014 neodpovídalo potřebám zejména v hlavní činnosti, tj. povinností kladených na činnost muzejní instituce platnými zákony (zejména Zákonem č.

122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy) a standardy. Rozmístění muzejních poboček, specializace - kumulace funkcí (např. archeolog: pracuje jako okresní archeolog, tedy pro tři muzejní pobočky, které jsou od sebe dosti vzdálené, denní pracovní kapacita je tedy i z tohoto důvodu omezená).

V Muzeu Brněnska nadále chybí zejména následující profese: kurátor – archeolog (pro celé Muzeum Brněnska), kurátor – etnolog (pro Muzeum v Ivančicích), kurátor – mineralog (pro Podhorácké muzeum), kurátor – přírodovědec (pro Podhorácké muzeum), 2 dokumentátoři – zpracování sbírek (Muzeum ve Šlapanicích a Muzeum v Ivančicích), 1 průvodce – dozor (případně pedagogický pracovník) v expozicích a novém pavilonu (Památník Mohyla míru), muzejní pedagog (pro Muzeum Brněnska), pracovník pro styk s veřejností (pro Muzeum Brněnska), referent - pro provozní činnost (pro Muzeum Brněnska), uklízečka – pro objekt muzea a výstavních prostor 0,3 úvazek pro Muzeum v Ivančicích).

Řízení a odpovědní pracovníci:

- za oblast řízení organizace zodpovídal: *ředitel – statutární orgán*;
- za oblast odborné činnosti zodpovídal: *zástupce ředitele pro odbornou činnost*
- za oblast provozu a řízení pobočky zodpovídal: *příslušný vedoucí zaměstnanec*;
- za oblast ekonomickou zodpovídal: *ekonom*, který řídí mzdovou účetní a účetní;
- za oblast BOZP a PO zodpovídal: *konzervátor*, v kumulaci se svou specializací;
- za oblast řízení hlavní a doplňkové činnosti zodpovídal: *ředitel*; v ekonomické oblasti zodpovídá: *ekonom*;
- za oblast personální zodpovídal: *ředitel a personalista*.

9. Poskytování standardizovaných služeb

dle § 10a Zákona č. 483/Sb., kterým se mění zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy:

odst. (1) **Standard územní dostupnosti** – je splněn;

odst. (2) **Standard časové dostupnosti** – je splněn;

a) *návštěvní (otevírací) doba* – výstavní prostory ve všech pobočkách Muzea Brněnska jsou otevřeny celoročně (Muzeum ve Šlapanicích má zavřeno, pokud se v dané době nekoná výstava, naopak otevírá své prostory po předchozí dohodě i mimo stanovenou otevírací dobu, především pro školní skupiny);

výjimku představuje *Muzeum v Ivančicích*, které vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice po dobu celkem půl roku, v r. 2014 to bylo celkem 127 dnů;

Přehled počtu dnů kdy byly pobočky Muzea Brněnska otevřeny pro veřejnost: Muzeum ve Šlapanicích – 202 dnů; Podhorácké muzeum – 309 dnů; Památník Mohyla míru – 325 dnů; Muzeum v Ivančicích – 127 dnů; Památník písemnictví na Moravě – 312 dnů.

b) *každoroční pořádání muzejních programů* – přehled činnosti v tomto bodě obsahují kapitoly *Doprovodné programy a akce k výstavám a Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace* (viz výše);

c) *každoroční zpracování informací o činnosti* – Zpráva o činnosti Muzea Brněnska za rok 2014 bude nejpozději do 15. 5. 2015 zveřejněna na webových stránkách Muzea Brněnska, příspěvkové organizace www.muzeumbrennska.cz;

d) *zajištění průběžného poskytování informací o sbírce atd.* – viz kapitoly *Interpretace - doprovodné programy k výstavám, muzejní akce, publikace a Vědeckovýzkumná činnost*;

odst. (3) **Standard ekonomické dostupnosti** – je splněn;

Ve všech pobočkách jsou do expozic a na výstavy poskytovány slevy, které zákon předpokládá; v roce 2014 byly uplatňovány tzv. Rodinné pasy; Familienpass, Sphercard, Mycentrope Erlebnis-Karte apod.;

odst. (4) **Standard fyzické dostupnosti** – je splněn;

Plně fyzicky dostupné, bez architektonických a jiných bariér, jsou expozice a výstavy poboček Památník Mohyla míru (kaple památníku s využitím vozíčkářských ližin) a Památník písemnictví na Moravě (obě pobočky disponují i WC pro tělesně postižené návštěvníky, v Památníku písemnictví na Moravě je návštěvníkům s tělesným postižením k dispozici transportní zařízení do prvního patra nebo osobní výtah); zčásti jsou v tomto ohledu dostupné výstavní prostory Podhoráckého muzea (přízemí), obtížněji

jsou dostupné výstavní prostory Muzea ve Šlapanicích; pokud jde o Muzeum v Ivančicích, vystavuje v pronajatých prostorách spravovaných Městem Ivančice, které jsou zčásti dostupné;

odst. (6) Veřejné **oznámení standardizovaných veřejných služeb** – je splněn;

Na počátku roku v prospektu vydávaném česky a anglicky a dostupném ve všech pobočkách muzea a také v informačních střediscích, prostřednictvím přehledu výstav v jednotlivých pobočkách (zájemci je obdrželi se vstupenkou), k dispozici jsou také inovované informační prospekty o Podhoráckém muzeu a klášteře Porta coeli a Památníku písemnictví na Moravě (česky, německy, anglicky) a prospekt o multimediální expozici Památníku Mohyla míru (česky, německy, anglicky, francouzsky, rusky), průběžně aktualizovány byly informace na webových stránkách v české mutaci, zčásti pak také v anglické, německé, francouzské a ruské mutaci, návštěvníci jsou informováni také pozvánkami, plakáty, vývěskami na budovách poboček Muzea Brněnska, zprávami a články v celostátním i regionálním tisku, prostřednictvím České televize a Českého rozhlasu (regionálních i celostátních redakcí).

ZÁVĚR

S ohledem na vlivy, okolnosti a personální možnosti byl Plán činnosti Muzea Brněnska na rok 2014 splněn. Všechny záměry a plány se ovšem nepodařilo z objektivních důvodů realizovat. V této souvislosti je třeba vzít v potaz – a zdůraznit, že dosavadní stávající personální obsazení muzea odbornými pracovníky neodpovídá, resp. nedostačuje nejen potřebnému rozvoji muzea, ale ani požadavkům na plnění úkolů vyplývajících jednak z platných zákonů, zejména těch, které se týkají tvorby a uchování sbírek, jednak z poslání muzejní instituce v oblasti prezentace, služeb laické i odborné veřejnosti, spolupráce se školami apod.

Podklady pro zprávu o činnosti předložili:

PhDr. Josef Zacpal, vedoucí pobočky Podhoráckého muzea

Marie Havlíčková, vedoucí pobočky Muzea v Ivančicích

Mgr. Martina Krajíčková, vedoucí pobočky Muzea ve Šlapanicích

Mgr. Miroslav Jireček Ph.D., vedoucí pobočky Památníku Mohyla míru

PaedDr. Libor Kalina, vedoucí pobočky Památníku písemnictví na Moravě

Mgr. Petra Svobodová Ph.D., vedoucí pobočky Vila Löw-Beer v Brně

Ve Šlapanicích 27. 02. 2015

Zpracovali:

Mgr. Josef Večeřa

zástupce ředitele pro odbornou činnost

Mgr. Antonín Reček

ředitel

Muzea Brněnska, příspěvkové organizace

Schvaluje:

Mgr. Antonín Reček

ředitel

Muzea Brněnska, příspěvkové organizace

Kapitola II

PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ

Oblast výnosů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2014 hospodařilo s finančními prostředky v celkové výši Kč:	28 030
▶ příspěvek na provoz od zřizovatele	24 085
▶ dotace ze státního rozpočtu	95
▶ tržby z prodeje zboží a suvenýrů	1 702
▶ tržby ze vstupného	1 702
▶ tržby z prodeje služeb - parkoviště	150
▶ jiné ostatní výnosy	231
▶ časové rozlišení transferů	65
▶ použití fondů	0

Oblast nákladů / v tis. Kč/

Muzeum Brněnska v roce 2014 mělo náklady ke dni 31. 12. 2014 v celkové výši Kč:	27 464
▶ spotřeba materiálů	736
▶ spotřeba energie	1 472
▶ vodné, stočné	29
▶ prodané zboží a suvenýry	1 078
▶ opravy a udržování	695
z toho - restaurování	214
▶ cestovné	151
▶ ostatní služby	4 868
▶ osobní náklady	16 005
▶ nákup sbírek	38
▶ odpisy dlouhodobého majetku	2 100
▶ nákup majetku	78
▶ ostatní náklady	214

Muzeum Brněnska vykázalo zlepšený hospodářský výsledek ve výši:	566
---	-----

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam akvizic za rok 2013

Příloha č. 2: Přehled zpracování provozu knihovny za rok 2013

Příloha č. 1

Seznam akvizic za rok 2014:

PODHORÁCKÉ MUZEUM - MPŘ/002-05-06/141002

Vlastní sběr:

- 1) 8/2014 soubor 23 ks různých školních učebnic
- 2) 9/2014 soubor 23 ks různých školních učebnic
- 3) 27/2014 zrcadlo obdélné ve zlaceném rámu
- 4) 45/2014 kredenc
- 5) 46/2014 sekretář
- 6) 53/2014 skříň
- 7) 57/2014 stůl kuchyňský

Zakoupeno:

- 1) 64/2014 malba, Michal Ranný: Hlinná, 1969
- 2) 65/2014 malba, Michal Ranný, bez názvu (kámen, nedat.)

Muzejní fond:

- 1) 10/2014 židle 10/2014
- 2) 11/2014 paraván 4 dílný
- 3) 12/2014 komoda
- 4) 13/2014 komoda
- 5) 14/2014 truhla intarzovaná
- 6) 15/2014 sekretář empírový
- 7) 16/2014 zrcadlo v historizujícím rámu
- 8) 17/2014 skříň s dvoukřídlymi dveřmi
- 9) 18/2014 truhla železná
- 10) 19/2014 stůl oválný
- 11) 20/2014 komoda
- 12) 21/2014 komoda
- 13) 22/2014 sekretář
- 14) 23/2014 knihovna
- 15) 24/2014 truhla železná
- 16) 25/2014 truhla dřevěná
- 17) 26/2014 truhlička dřevěná
- 18) 28/2014 knihovna – 2 ks
- 19) 29/2014 truhla dřevěná
- 20) 30/2014 židle jídelní
- 21) 31/2014 židle jídelní
- 22) 32/2014 paraván 3 dílný
- 23) 33/2014 truhlička cechovní
- 24) 34/2014 truhlička cechovní
- 25) 35/2014 truhlička dřevěná
- 26) 36/2014 zrcadlo
- 27) 37/2014 lustr košový
- 28) 38/2014 rám zlacený a řezaný

- 29) 39/2014 skříň 3 dílná
- 30) 40/2014 postel empírová – 2 čela
- 31) 41/2014 truhlička dřevěná
- 32) 42/2014 skříňka
- 33) 43/2014 truhla železná
- 34) 44/2014 spodní díl sekretáře
- 35) 47/2014 lustr v podobě muže – delfína
- 36) 48/2014 stůl obdélný
- 37) 49/2014 truhlička železná
- 38) 50/2014 truhla – transportní bedna
- 39) 51/2014 stůl – skříňka
- 40) 52/2014 skříňka
- 41) 54/2014 truhla dřevěná
- 42) 55/2014 truhla dřevěná
- 43) 56/2014 stůl kuchyňský
- 44) 58/2014 skleník
- 45) 59/2014 stůl salonní
- 46) 60/2014 židle – 4 ks
- 47) 61/2014 pražič kávy

Vlastní sběr muzea + muzejní fond:

- 1) 1/2014 soubor 64 ks školních učebnic českého jazyka
- 2) 2/2014 soubor 9 ks školních učebnic anglického a 25 učebnic německého jazyka
- 3) 3/2014 soubor 28 ks školních učebnic ruského jazyka a 7 ks dalších jazykových učebnic a slovníků
- 4) 4/2014 soubor 9 ks učebnic matematiky
- 5) 5/2014 soubor 16 ks učebnic dějepisu, 7 ks učebnic zeměpisu a 11 ks učebnic náboženství
- 6) 6/2014 soubor 9 ks učebnic biologie a přírodovědy
- 7) 7/2014 soubor 27 ks různých učebnic a pedagogických publikací

Převodem (archeologické nálezy z ÚAPP Brno):

- 1) 62/2014 soubor archeologických nálezů z výzkumu lokality Kuřim, Knínická 1577
- 2) 63/2014 soubor archeologických nálezů z výzkumu lokality Vranov, Poutní chrám Narození Panny Marie

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH – MŠL/002-05-06/138002

Vlastní sběr:

- 1) S2/2014 porcelánová zásobnice na kávu
- 2) S6/2014 uhlák
- 3) S7/2014 plechová dóza na ukládání pečiva
- 4) S18/2014 horské slunce
- 5) S44/2014 archeolog. materiál z povrch. sběrů katastru Sivice, Blažovice

Zakoupeno:

- 1) S45/2014 kniha, B. M. Eliášová, Z vlasti samurajů
- 2) S46/2014 hračka, dětský houpací koník
- 3) S47/2014 kávový servis porcelánový, 9dílný
- 4) S48/2014 židle, zn. Thonet
- 5) S49/2014 židle, zn. Thonet
- 6) S50/2014 židle, zn. Thonet
- 7) S51/2014 židle, zn. Thonet

Muzejní fond:

- 1) S1/2014 Pamětní kniha návštěvníků obce Šlapanice 1932

- 2) S3/2014 struhadlo na řepu
- 3) S4/2014 vývěsní štít - Prodej c .k. poštovních známek
- 4) S5/2014 plechová cedule označující začátek obce Šlapanice
- 5) S8/2014 sušička na ovoce
- 6) S9/2014 část lebky zubra, lokalita Jiříkovice
- 7) S10/2014 nožka brněnského poháru
- 8) S11/2014 "Německá lidová plynová maska" VM40
- 9) S12/2014 orelský diplom. III. okrsku jednoty Šlapanice, 1928
- 10) S13/2014 obraz světce
- 11) S14/2014 obraz muže (světce či mnicha)
- 12) S15/2014 obraz světice
- 13) S16/2014 obraz světice s otevřenou knihou
- 14) S17/2014 samovar
- 15) S19/2014 žehlička
- 16) S20/2014 žehlička
- 17) S21/2014 žehlička
- 18) S22/2014 žehlička
- 19) S23/2014 žehlička
- 20) S24/2014 soubor grafických listů "Oslavany v prosinci 1920"
- 21) S25/2014 busta, portrét A. Kalvody
- 22) S26/2014 vázička s figurální výzdobou
- 23) S27/2014 socha - alegorická ženská postava
- 24) S28/2014 krucifix starý
- 25) S29/2014 hrabací kosa na obilí
- 26) S30/2014 kovové hrabě
- 27) S31/2014 plášť letecké pumy, 2. světová válka
- 28) S32/2014 model důlní věže
- 29) S33/2014 lis na tvaroh
- 30) S34/2014 dřevěný džber
- 31) S35/2014 čtvrtměřice
- 32) S36/2014 dřevěná truhla
- 33) S37/2014 dřevěná skříňka
- 34) S38/2014 plynová maska v kovovém tubusu, 1938
- 35) S39/2014 krabice na klobouky
- 36) S40/2014 vysavač Progress 3
- 37) S41/2014 buben se znakem R-U orlice
- 38) S42/2014 slaměný sotůrek
- 39) S43/2014 mlýnek na kávu
- 40) S52/2014 vysavač hrncový, zn. Protos
- 41) S53/2014 vysavač hrncový, Elektropraga Hlinsko
- 42) S54/2014 registrační pokladna Secura
- 43) S55/2014 dřevěná štoudev
- 44) S56/2014 máselnice, lopatková s klikou
- 45) S57/2014 hmoždíř kamenný
- 46) S58/2014 grafický list, J. Čech Žuráň
- 47) S59/2014 Dvojice svítlen s malovanou výzdobou
- 48) S60/2014 Lustr s květinovým dekorem, secesní
- 49) S61/2014 Lustr se skleněnými závěsy, art deco

MUZEUM V IVANČICÍCH – MIV/002-05-06/139002

Vlastní sběr:

- 1) 1/2014 – Elektrický přístroj na vaření kávy
- 2) 2/2014 – Elektrický překapávač na kávu
- 3) 12/2014 – Židle dřevěná s kulatým sedákem, 2 kusy
- 4) 13/2014 – Židle zahradní, 2 kusy
- 5) 14/2014 – Polička lidová, dřevěná, závěsná
- 6) 15/2014 – Oplatnice, železo, bez motivu

Muzejní fond:

- 1) 3/2014 – Stůl historizující selský – replika
- 2) 6/2014 – Psací stůl intarzovaný s výklopnou deskou
- 3) 7/2014 – Stůl s obdélníkovou deskou
- 4) 8/2014 – Stůl s obdélníkovou deskou, leštěný
- 5) 9/2014 – Židle Thonet
- 6) 10/2014 – Sloupek dřevěný, leštěný, kanelovaný
- 7) 11/2014 – Sloupek celokovový, osmiboký, s plastickou lisovanou výzdobou, 2 kusy

Převodem:

- 1) 4/2014 – Skříň velká prosklená, knihovna (převod z DKP)
- 2) 5/2014 – Pohovka Thonet z ohýbaného dřeva (převod z DKP)
- 3) 16/2014 – Kostěná jehlice s otvorem, lokalita Blučina (převod z Ústavu archeologické památkové péče v Brně)

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU – PMM/002-05-06/140002

Darováno:

- 1) 1/2014 Replika obrazu „Napoleon v korunovačním rouchu“ (dar P. Hada a Jezdecké skupiny Acaballado)

Muzejní fond:

- 1) 2/2014 Obraz s napoleonskou tematikou (autor neznámý)
- 2) 3/2014 Obraz s napoleonskou tematikou (autor neznámý)
- 3) 4/2014 Obraz s napoleonskou tematikou (autor neznámý)
- 4) 5/2014 Obraz Mohyla míru (autor M. Gustav)
- 5) 6/2014 Obraz Napoleon (autorka V. Dostálová)
- 6) 7/2014 Obraz Napoleon s dítětem (autor Lafosse)
- 7) 8/2014 Obraz Krajina s Mohylou míru a Žuráněm (autor Šalé)
- 8) 13/2014 Poprsí generála Kutuzova z bronzu
- 9) 20/2014 Plakátek k Napoleonské výstavě ve Slavkově v r. 1931
- 10) 21/2014 Zrcátko s fotografií Mohyly míru
- 11) 22/2014 Pohlednice Památníku Mohyla míru
- 12) 23/2014 Kopie obrazu sedícího císaře Napoleona I.
- 13) 28/2014 Tisk rytiny Napoleon v bitvě u Waterloo
- 14) 36/2014 Dopisnice s adresou Antonína Dvořáčka
- 15) 39/2014 Úmrtní oznámení P. Aloise Slováka
- 16) 40/2014 Fotografie kříže kaple MM
- 17) 41/2014 Mohyla míru na slavkovském bojišti – prospekt Zemského cizineckého svazu z roku 1940
- 18) 42/2014 Sádrový model medaile Karla Zemana
- 19) 43/2014 Replika kachle
- 20) 45/2014 Původní, poškozená deska z památníku na Žuráni
- 21) 46/2014 Uniforma člena Brněnského městského a ostrostřeleckého sboru
- 22) 47/2014 Napoleonská výstava 1931 – kalendář výstavních slavností
- 23) 48/2014 Napoleonská výstava 1931 (Slavkov u Brna) Č/N prospekt
- 24) 49/2014 Kniha „Vojna a mír“ v ruštině
- 25) 50/2014 Jezdecká ostruha

Převodem:

- 1) 9/2014 Archeologický materiál z Jiříkovic – převod ze sbírky Muzea ve Šlapanicích
- 2) 10/2014 Sádrový autorský model k medaili – převod ze studijní dokumentace
- 3) 11/2014 Sádrový autorský model k medaili - převod ze studijní dokumentace
- 4) 12/2014 Sádrový autorský model k dvousetkorunové minci - převod ze studijní dokumentace
- 5) 14/2014 Plakát k výstavě Napoleonské války a české země - převod ze studijní dokumentace
- 6) 15/2014 Plakát ke vzpomínkovým akcím k výročí bitvy v roce 2002 - převod ze studijní dokumentace
- 7) 16/2014 Vstupenka do expozic Okresního muzea Brno-venkov - převod ze studijní dokumentace
- 8) 17/2014 Prospekt Mohyla míru- převod ze studijní dokumentace
- 9) 18/2014 Brožura *Psal se rok 1805* - převod ze studijní dokumentace
- 10) 19/2014 Pohlednice vydaná k cestě na slavkovské bojiště N. Brassinem - převod ze studijní dokumentace
- 11) 24/2014 Plakát ke vzpomínkovým akcím k výročí bitvy v roce 2011 - převod ze studijní dokumentace
- 12) 25/2014 Plakát ke vzpomínkovým akcím k výročí bitvy v roce 2009 - převod ze studijní dokumentace
- 13) 26/2014 Plakát na Kulturní léto na Mohyle míru (2003) - převod ze studijní dokumentace
- 14) 27/2014 Plakát Cesta k samostatnosti - připomínce 85. výročí vzniku Československa na Mohyle míru - převod ze studijní dokumentace
- 15) 29/2014 Pozvánka na symbolické předání kaple Památníku Mohyla míru po provedené opravě a restaurování - převod ze studijní dokumentace
- 16) 30/2014 Pozvánka na slavnostní odhalení pomníku tří císařů nad Zbýšovem - převod ze studijní dokumentace
- 17) 31/2014 Pozvánky (2 ks) na Vzpomínkovou akci k uctění 100. výročí vybudování Památníku Mohyla míru (19. srpna 2012) a na Vzpomínkovou akci k uctění 100. výročí vybudování Památníku Mohyla míru (23. září 2012) - převod ze studijní dokumentace
- 18) 32/2014 Dopisní obálka s třemi fotografiemi z Napoleonských her ve Slavkově - převod ze studijní dokumentace
- 19) 33/2014 Dopisní obálka se sedmi pohlednicemi z bojiště - převod ze studijní dokumentace
- 20) 34/2014 Pohlednice Amitiéés Internationales Napoléoniennes – ČSSR z roku 1969 - převod ze studijní dokumentace
- 21) 35/2014 Článek Slavkov 1805-1930 od Edy Cenka, Moravský ilustrovaný zpravodaj č. 50 (524), ročník 1930 - převod ze studijní dokumentace
- 22) 37/2014 Brožurka Pod Slavkovem pod tú horů – program 180. výročí bitvy z roku 1985 - převod ze studijní dokumentace
- 23) 38/2014 Vizitka N. Brassinna a průkazka výboru 200. výročí Napoleonova narození – N. Brassinne - převod ze studijní dokumentace
- 24) 44/2014 CD Miloš Štědroň „Rekviem“ - převod ze studijní dokumentace

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ – PPM/006-05-31/350006

Vlastní sběr:

- 1) 1/2014 Tisk – Přání Masarykovy sociologické společnosti k 70. narozeninám PhDr. Arnoštu Bláhovi
- 2) 2/2014 Tisk – certifikát potvrzující členství Arnošta Bláhy v National Social Science Honor Society
- 3) 3/2014 Kniha – P. Pospěchová: Regionální kuchařka
- 4) 4/2014 Kniha – V. Bařina: Variace. Výbor z básní
- 5) 6/2014 Literární pozůstalost Josefa Suchého
- 6) 7/2014 Knihy z pozůstalosti Josefa Suchého – J. Deml: Jugo, J. Deml: Mé svědectví o Otokaru Březinovi, J. Deml: Šlápěje XVIII.
- 7) 8/2014 Knihy – L. Němec: Lásky na cizím hrobě, s podpisem autora, L. Němec: Hra na slepo, s podpisem autora
- 8) 9/2014 Kniha – I. Odehnal: Šaman z kančích hor pouští žilou motýlům paměti, s podpisem autora)
- 9) 10/2014 Pozůstalost Hany Pražákové

- 10) 11/2014 Kniha – J. John: Tátovy povídačky, s podpisem autora
- 11) 12/2014 Knihy – M. Žák: Klec na vodu, s podpisem autora, M. Žák: Švédské poledne, s podpisem autora, M. Žák: V náručí čtvrtohor, s podpisem autora
- 12) 13/2014 Kniha – F. Schildberger: Vyznání, s podpisem autora
- 13) 17/2014 Knihy - I. Petlan: Čtyři lety, s podpisem autora, I. Petlan: Muž z Acapulca, s podpisem autora, I. Petlan: Edgar Alan Poe (katalog k výstavě), s podpisem autora
- 14) 18/2014 Knihy – J. Suchý: Eliášovo světlo, J. Suchý: Tváří v tvář, s podpisem autora a věnováním J. Opelíkovi
- 15) 19/2014 Bibliofilie – A. Budík: Ztracené ostrovy, s podpisem autora, A. Budík: A mi-chemin..., A. Budík: Les mots inutiles, A. Budík: Poet-etre, vložena grafika V. Kubíčka, A. Budík: Pourvoirs du nouveau monde, vložena grafika V. Kubíčka, A. Budík: Ou les affinités inévitables, A. Budík.: Le temps pas d'âge... s grafikou V. Pajurka, A. Budík, A. Bubeník: Oheň pod ledovcem, A. Budík: Proměny Myosotis s originálem V. Kubíčka, A. Budík Ne pas voucher..., Katalog k výstavě Allumer des incendies, Katalog k výstavě Jacqueline Hondermarg, Plakát k výstavě A. Budíka Les dones rassurants
- 16) 20/2014 Knihy – J. Tomeček: Les u řeky, s podpisem autora, J. Tomeček: Stříbrný lipan, s podpisem autora, P. Bezruč: Stučkonoska modrá, s podpisem autora
- 17) 21/2014 Kniha – V. Stibor a kolektiv: Pastýři noci, almanach české poezie
- 18) 22/2014 Soubor dokumentů k tvorbě I. Odehnala
- 23/ 2014 Diapozitivy – I. Odehnal, A. Plicková

Zakoupeno:

- 1) 5/2014 Soška – L. Kovaříková: Cena soutěže Skrytá paměť Moravy
  - 2) 14/2014 Kniha – M. Dobiáš: Jablůň v poli, cena 50,- Kč
  - 3) 15/2014 Literární pozůstalost Metoděje Dobiáše, cena 2 000,- Kč
  - 4) 16/2014 Sádrová busta M. Dobiáše – E. Matula 1944, cena 500,- Kč
-

Přehled zpracování provozu knihovny za rok 2014

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
1. ČT	7	1	5	10	4	5	4	5	3	6	3	1	54
čtenáři Knihovny MB	3	1	3	4	1	2	3	1	2	3	2	1	26
badatelé na sbírku Památníku	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
badatelé na ben. knihovnu	4	0	2	6	3	1	1	4	1	3	1	0	26
2. R knihy	2	0	10	14	5	1	1	57	3	5	4	0	102
3. R mapy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. R atl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. R per	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
6. MB knih	12	2	21	15	1	2	7	3	14	29	7	3	116
7. MB per	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. MB map	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. CDR/DVD/VHS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. celkem	18	2	31	29	6	3	8	60	17	34	11	3	222
11. P	277	359	166	12	14	3	5	27	5	10	1	20	899
12. P CDR/DVD/VHS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. celkem	277	359	166	12	14	3	5	27	5	10	1	20	899
14. DFE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. DFT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Digitalizace na objednávku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17. celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Konzultace	2	0	3	3	4	4	1	2	1	3	1	3	27
19. AUT JM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20. AUT G	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21. AUT VP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22. celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23. KAT Rknih	90	27	0	18	172	10	0	0	0	32	0	0	349
24. KAT Rmap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25. KAT Ratl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26. KAT Rper	0	786	386	829	765	358	138	379	0	0	0	0	3 641
27. KAT MBknih	277	359	166	12	14	3	5	82	118	141	96	37	1 310
z toho centrální knihovna	0	302	155	2	5	0	4	12	1	3	1	0	485
z toho Šlapanice - příruční	0	0	0	0	0	1	0	2	1	0	0	0	4
z toho Ivančice příruční	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	4
z toho Předklášteří - příruční	0	0	0	2	5	0	0	4	0	0	0	0	11
z toho Mohyla příruční	0	0	8	0	0	0	0	1	0	0	0	0	9
z toho Rajhrad příruční	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1	0	0	4
z toho Vila LB příruční	0	0	1	1	4	0	0	0	2	4	0	1	13
z toho Ivančická sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Rajhradská sbírková	277	57	1	7	0	2	1	3	0	2	0	19	369
z toho Šlapanická sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Mohyla sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Vila LB zápůjčka	0	0	0	0	0	0	0	55	113	131	95	17	411
28. KAT MBmap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29. KAT MBlístky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30. KAT MB CD/DVD (elektronické zdr.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31. KAT MB VHS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32. KAT MBper	20	9	23	7	160	10	14	3	8	13	8	7	282
z toho centrální knihovna	15	5	7	5	153	6	11	2	3	7	5	7	226
z toho Rajhradská příruční	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Šlapanice - příruční	0	2	2	0	3	1	1	0	1	2	1	0	13
z toho Ivančická - příruční	0	0	11	0	0	0	0	1	1	1	0	0	14
z toho Ivančická - sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Předklášteří - příruční	5	2	3	2	4	3	2	0	3	3	2	0	29
z toho Předklášteří-regionální	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Rajhradská sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z toho Šlapanická sbírková	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33. KAT MBhud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34. celkem	387	1 181	575	866	1 111	381	157	464	126	186	104	44	5 582

Legenda:

ČT	počet čtenářů, badatelů
R knihy	vypůjčené knihy z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
R mapy	vypůjčené mapy z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
R atl	vypůjčené atlasy z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
R per	vypůjčená periodika z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
MB kni	vypůjčené knihy z Knihovny Muzea Brněnska
MB per	vypůjčená periodika z Knihovny Muzea Brněnska
MB map	vypůjčené mapy z Knihovny Muzea Brněnska
CDR/DVD/VHS	vypůjčena CDR/DVD/VHS
P	přirůstky do Knihovny Muzea Brněnska
P CDR/DVD/VHS	přirůstky CDR/DVD/VHS
DFE	digitální fotokopie elektronické
DFT	digitální kopie tištěné
Digitalizace na objednávku	počet rukopisů zdigitalizovaných na objednávku
AUT JM	tvorba záznamů jmenných autorit při katalogizaci knih
AUT G	tvorba záznamů geografických autorit při katalogizaci
AUT VP	tvorba věcných autorit při katalogizaci
KAT Rknih	počet zkatologizovaných knih z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
KAT Rmap	počet zkatologizovaných map z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
KAT Ratl	počet zkatologizovaných atlasů z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
KAT Rper	počet zkatologizovaných periodik z Knihovny Benediktinského opatství Rajhrad
KAT MBknih	počet zkatologizovaných knih z Knihovny Muzea Brněnska (vč. sbírkových knihoven)
KAT MBmap	počet zkatologizovaných map z Knihovny Muzea Brněnska
KAT MBlístky	počet zkatologizovaných monografií z Knihovny Muzea Brněnska
KAT MB CD/DVD	počet zkatologizovaných CD a DVD z Knihovny Muzea Brněnska
KAT MB VHS	počet zkatologizovaných VHS z Knihovny Muzea Brněnska
KAT MBper	počet zkatologizovaných periodik z Knihovny Muzea Brněnska
KAT MBhud	počet zkatologizovaných hudebnin z Knihovny Muzea Brněnska

PODHORÁCKÉ MUZEUM (PŘEDKLÁŠTEŘÍ)

Sídlí v klášteře Porta coeli a dýchá atmosférou tradiční regionální muzejní instituce.

MUZEUM V IVANČICÍCH

Je jedním z nejstarších moravských muzeí. Honosí se mj. sbírkou děl Alfonse Muchy.

MUZEUM VE ŠLAPANICÍCH

Uchovává rozmanité doklady hmotné kultury oblasti na východ od Brna.

PAMÁTNÍK MOHYLA MÍRU (PRACE)

Byl postaven na počest obětí slavkovské bitvy (2. 12. 1805). Velký zájem přitahuje jeho netradiční multimediální expozice.

PAMÁTNÍK PÍSEMNICTVÍ NA MORAVĚ (RAJHRAD)

Sídlí v benediktinském klášteře v Rajhradě a nabízí, kromě sezonních výstav, stálou expozici věnovanou literatuře na Moravě od jejich počátků do současnosti.

VILA LÖW-BEER (BRNO)

V památkově obnovené secesní vile rodičů Greta Tugendhat je umístěna expozice věnovaná architektuře Brna a životnímu stylu měšťanstva na přelomu 19. a 20. století.

